

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ES MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1939. MÁJUS 6.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLER

I. ÉVFOLYAM, 12. SZÁM.

Minden kockája izgalom!
A szenvedélyek drámai összecsapása!

VIKTOR STAAL KIRSTEN HEIBERG KARL MARTELL

Minden aranynál többet ér!

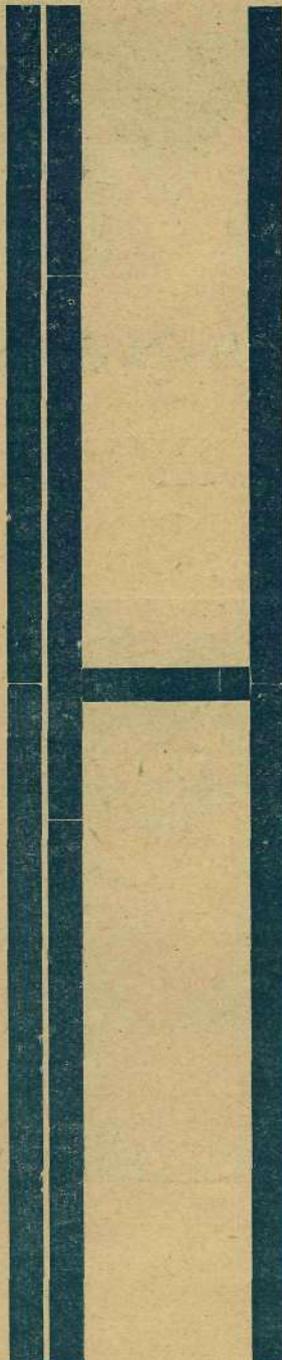
ARANYAT

ASSZONYÉRT

Rendezte: **Erich Waschneck**
Elfie Meyerhofer, Grethe Weiser, Otto
Gebühr, Hans Schlettow, H.A. Waldow

Jól jár, ha az val tart!

A hangos filmgyártás
legmodernebbül
berendezett telepe

α

U N N I A

FILMGYÁR

R. T.

B u d a p e s t,
XIV., Gyarmat-utca 39.

Telefon: *277 - 999

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

I. ÉVFOLYAM 12. SZÁM.

Budapest, 1939. május 6.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:

ÁGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:

VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI. Andrásy út 69.

Telefon: 113—305

Postatakarékpénztári

csekk számla száma: 15.410

Kiadótulajdonos:

a Színművészeti és Filmművészeti

Kamara

Felelős kiadó:

Lieber László dr.

A kiadóhivatal vezetője:

Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:

egy évre . . . 30 pengő

fél évre . . . 16 pengő

TARTALOM:

A felvidéki mozirevizió és a trösztösítési törekvések	1
Ismét a magyar filmgyártásról: Dr. Bingert János	2
Filmértekezlet a miniszterelnökségen	4
A német filmpredikátumok: Simonyi Lia	4
A Kamara teljes névsora	6
Premier Plan: Güttler Antal	7
Mozi:	
Régi szakmabeliek, előre: Morvay Pál	8
A premiermozik műsora	8
Új filmek:	
Rasputin, a fekete cár	9
Charlie Chan Honoluluban	9
Feleségem, a detektív	9
Technika:	
Orvosi fimfelvételek: Lohr Ferenc	10
Elektroncsövek újabb fejlődése: Kauszer János	11
Kinotechnikai Társaság	12
Műterem:	
Hunnia: A magyar gálya	12
Beszámoló a hét üzleti eredményeiről	12
Gondolatok a híradómozi körül: Kádár Miklós	13
Keskenyfilm	13
Hírek	14
Külföld	15
Híradók	16
Szakirodalom	16
Szerkesztői üzenetek	16
Filmcenzura	16

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában.

Budapest, VIII. Gyulai Pál utca 14.

Telefon: 144—422, 144—423.

Felelős: **Welker József**.

MAGYAR FILM

A felvidéki mozirevizió és a trösztösítési törekvések

A hazatért Felvidékkel több mint 40 mozit csatoltak vissza a Csonkaországhoz. Beszámoltunk már ezeknek a moziknak a revíziójáról és megírtuk, hogy az engedélyeket három fórum vizsgálja felül, míg végső fokozaton a belügyminisztérium illetékes osztálya dönt a felvidéki minisztérium meghallgatásával.

Már az összes felvidéki engedély a harmadik fórum, a belügyminiszter előtt várja a döntést, ahol legkésőbb július végéig rendezik az összes felvidéki engedélyek kérdését. Értesülésünk szerint körülbelül harminc mozi engedélyt új jogosult kapja.

A felvidéki engedélyek felülvizsgálását igen szerencsés időben hajtják végre, mert minden remény megvan arra, hogy

a második zsidótörvény rendelkezései a revízió hiánytalanul érvényesülnek.

Érvényesülnie kell azonban annak a filmkamara álláspontnak is, amelyet a szakma jövője érdekében már több ízben hangoztattunk, hogy

a Felvidéken ne fejlődhesen ki hasonló trösztösítés, mint amelyen az elmúlt évtizedben a csonkaországban kialakult.

Az egészségtelen fejlődés megakadályozásának leghelyesebb módja csak az lehet, hogy a belügyminisztérium a szakma kívánságának megfelelően

arra érdemes, szakértelemmel és tőkével rendelkező — elsősorban a Felvidéken érdemeket szerzett — egyéneknek juttatja a felvidéki engedélyeket.

Hisszük, hogy megfelelő jelentkezők fölös számmal lesznek. Minthogy pedig a film a kultúrát szolgálja, nem kifogásolható, sőt méltányos, ha

az engedélyeket bizonyos kulturális célokat szolgáló terhelésekkel adják ki.

Feltétlenül kívánatos azonban, hogy ezek a terhelések vagy fix összeg alakjában, vagy a forgalom arányában történjenek.

A fejlődés megkívánja, hogy az illetékesek a legnagyobb gondal és körültekintéssel rendezzék az engedélyek kérdését és a trösztösítés lehetőségét már csirájában körültekintően szigorral elfojtsák.

Ennek érdekében kötelességünknek tartjuk rámutatni azokra a törekvésekre, amelyek a szakmában, aggodalommal tárgyalt hírek szerint, a felvidéki mozikkal kapcsolatban különböző trösztösítési célokat tüntet maguk elé. Szó van ugyanis új vállalkozásokról, amelyek nemcsak egy felvidéki moziengedélyt szeretnének megkapni, hanem három vagy esetleg többet is, sőt

olyan KFT.-ről is beszélnek, amely mindazokat az engedélyeket kívánja megszerezni, melyeket a belügyminisztérium nem ad vissza a régi jogosultaknak. Ez, a fentiek alapján, körülbelül 30 felvidéki mozi trösztjét jelentené.

Ezek az újabb trösztalakítási törekvések természetesen ép oly kevésbé helyesek, mint amennyire elítélendő a múltban kialakult „tröszt” káros hatalma a szakma felett.

A Filkamara az új alakulások ellen minden erejével ép úgy harcolni fog, mint ahogy a régi tröszt ellen küzd.

Reméljük sikerrel, mert hiszen a Kamara felfogása teljesen egyezik a belügyminisztérium álláspontjával.

A felvidéki mozik hazatérése után, a keresztény nemzeti magyar film- és moziszaka kiépítésének kezdetén,

amikor a kormány a második zsidótörvény rendelkezéseit gyökeresen érvényesíteni kívánja a magyar film minden ágában, érthető aggodalommal fogadták a szakmában a trösztösítési híreket, különösen azokat, amelyek mögött a multban kialakult filmnagyhatalom mozgató erőit sejtik.

Meg vagyunk győződve arról, hogy illetékes helyen szilárdan kitartanak az eredeti és egyetlen helyes megoldás mellett, amely szerint a felvidéki engedélyeket csak az arra érdemeikért szerzett, szakértelemmel és tőkével rendelkező egyéneknek adják oda és semmiféle vállalkozás nem kaphat több engedélyt.

Az engedélyeket azután szükséghez képest lehet, sőt kell kulturális célokból megterhelni,

de semmi esetre sem úgy, hogy ebből megint csak azoknak legyen előnyük, akik minden kormányelgondolás és felsőbb irányítás ellenére egyeduralmukkal eddig is súlyosan nehezettek a szakmára.

A magyar film- és moziszakma egészséges fejlődése érdekében arra kérjük a belügyminisztériumot, hogy magasabb céloktól vezetett elgondolásait, tekintet nélkül minden más törekvésre, kérelhetetlenül valósítsa meg és ne engedjen semmiféle egyéb szempontot érvényesülni.

Ismét a magyar filmgyártásról

Irta:

Dr. BINGERT JÁNOS

a Hunnia filmgyár igazgatója.

Ugy érzem magam valahogyan, mint az a régi római politikus, aki éveken keresztül a szenátus ülésén minden alkalommal gépszerűen elmondotta a ma „ceterum censeo”-ját.

Amikor a magyar mozi és filmélet problémáival foglalkozunk nap-hosszat, én is folyton azt a kényeszerű szükségességet érzem, hogy ismét unos-untalan a magyar filmgyártás szükségességéről és nélkülözhetetlenségéről beszéljek.

Ennek a lapnak a hasábjain is már többen szóltak hozzá ehhez a tárgyhoz. Meleg szavak, őszinte szeretet, sok kritika és különböző tervek láttak napvilágot. De csodálatos módon valahogyan

nem érződött ki az az egységes hit és meggyőződés, hogy a magyar filmgyártás egy olyan elemi tényezője ma már egész mozi- és filméletünknek, hogy enélkül meg sem tudnánk lenni.

Talán az elmúlt esztendő folyamos gyártása és az egyre másra megjelenő magyar filmek elfeledtették azokat az időket, amikor ezek hiá-

nyával küzdöttünk. Ezért most újból arra szeretnék rámutatni, hogy a magyar filmgyártás nemesak a szoros értelemben vett gyártási folyamatban működő személyeknek érdeke, hanem elsőrendű kulturális, szociálpolitikai és filmpolitikai probléma is. Higyje el nekem végre a magyar film- és mozivilág, hogy nem személyi és vállalati érdekek védelmében beszélek.

Főleg külföldieknek szívesen szoktam mondani, hogy valóságos csodaszamba megy az, hogy nálunk folyamatos filmgyártásról beszélünk, illet építettünk és illet akarunk továbbra is fenntartani. Idehaza már kevésbé hiszik el és szóvirágnak tartják azt, hogy ez csoda. Pedig nézzük meg mozijaink statisztikáját, számoljunk közönségünk érdeklődésével, revideáljuk pénzügyi lehetőségeinket és akkor komoly megfontolás alapján el kell ismernünk, hogy itt valami megmagyarázhatatlan tényező is közreműködik. De ezt a csodát én nem tartom véletlennek! Ez a csoda a magyar tudásnak, a magyar művészi hozzáértésnek és egy különleges energiának, az élniaka-

rásnak sajátos megnyilvánulása. Mi hiszünk benne és meggyőződünk róla, hogy

úgy magasabb kulturális szempontból, mint az egyszerű szórakoztatás nézőpontjából is olyan filmeket tudunk készíteni, amelyekre ennek az országnak szüksége van.

Nem változtat ezen a megállapításon az a körülmény sem, hogy néha gyengébb munkáink látnak napvilágot. Az energia kifejtésének egyik szabálya az, hogy az sokszor lökészerűen, hullámvonalban halad. Vanak mélyebb pontjai az előrehaladásnak és ismét következnek a csúcsok. A lényeg mégis az, hogy előremegyünk, fejlődünk és ez a fejlődésünk viszonylagosan is törvényszerűen emelkedő. Nem célozom az, hogy ennek a cikknek a keretében kimutassam a mult fejlődésének menetét. Igazolhatnám konkrét filmek felsorolásával, milyen utat tettünk felfelé úgy a művészi, mint a gazdasági vonalon. Ezt csak le akarom szögezni a mult mérlege szempontjából.

A jövő ma kétségtelenül bizonytalan,

annak ellenére, hogy ugyanazok a képességek, ugyanazok az energiák, amelyek a mult esztendőben filmeket produkáltak, ma is itt vannak — még sincs gyártás. Hol van tehát a baj?

Érzésem szerint valami élettani hibának kell lenni, amely ennek az egész szervezetnek, ennek a nagy gépezetnek munkáját időlegesen megbénítja.

Hiszem a filmgyártás a maga egészében nyugodtan hasonlítható egy bonyolult gépezethez, mégis azzal a különbséggel, hogy ennek lelke is van. Mi most ott tartunk, hogy úgy **apróra megvizsgálva, minden szervünk egészséges, de az életműködés egész szempontjából valahol zavarok vannak.**

Érdemes ezzel a problémával foglalkozni, azért, mert ha a baj okát pontosan meg tudjuk állapítani, akkor a kezelés és gyógyítás módja is könnyen megállapítható. Élettani zavarnak kell neveznem azt, hogy

az utolsó hónapokban jó néhány film jelent meg és ezeknek majd mindegyike legalább közepesen jó üzletnek bizonyult

a nagyközönség kritikájának kiméletlen tüzeiben. Tehát

a magyar filmekben van üzlet, a magyar film a nyugtalan viszonyok mellett is rendjén elkészült, levizsgálják jó eredménnyel a publikum előtt és mégis akadozik a jövő terveinek kialakulása és megvalósulása.

Hol van tehát az élettani hiba? Azt hiszem, leginkább ott kell keresnünk, ahol a magyar film feltétlenül szükségessége, a gyártási folyamat újbóli megindulásának halaszthatatlansága és az elsőrendű szükséglet érzése összefut. Röviden ez annyit jelent, hogy

mindazok a tényezők, akik a gyártásban közvetlenül érdekelve vannak, előre tudják és talán már érzik is a hiányát annak, hogy magyar filmek kimaradnak, hogy a magyar filmek gyártása bizonytalan időre eltolódik és hogy a magyar filmszükséglet a jövő esztendőre megközelítőleg sem lesz fedezhető. Ugyanakkor azonban a magyar filmköleszönzövállalatok és mozgóképszínházak ennek a kérdésnek nem érzik még ma a kellő súlyát és nem látják át eléggé a következményeit sem.

A kölcsönzők még régi filmekkel dolgoznak, a mozisok pedig legnagyobb részben még legalább egy fél vagy háromnegyed szezónra el vannak magyar filmekkel látva azáltal, hogy a már elkészült és még le nem játszott filmeket osztják be és mutatják be a közönségnek. És ez talán az a mesgye, mely a kölcsönzők és mozisok közvetlen és intenzív érdeklődését a gyártásban résztvevő szakemberektől elválasztja. Nem egyformán érezzük, nem egyforma súllyal nehezedik ránk az a tudat, hogy a

magyar filmekben számottevő hiány lesz.

És talán az ebben való különbség hozza magával, hogy ugyanakkor, amikor a gyártók és a Filmkamarában összpontosuló gyártási tényezők főleg ezen a problémán törnek a fejüket,

a filmköleszönzői szakma és a mozgóképszínházak közössége, néhány megértő nyilatkozattól eltekintve, alapjában véve még nem elegendő határozottsággal és erővel áll a magyar filmgyártás újbóli megindulásának és szerves kiépítésének ügye mellé. Pedig a magyar film életszükséglet a kölcsönzőknek is.

Beláthatatlan az egész kölcsönzői iparra az, ha a magyar filmgyártás, — tegyük fel az esetet — egy fél esztendőre leáll.

A külföldi filmek forgalombahozatala ellen úgy a hivatott kormányzati tényezők, mint a teljes irodalmi és művészvilág, a sajtó, de maga a nagyközönség is a legélesebb hadjáratot fogja indítani. El fognak hangzani azok az érvek, amelyeket már annyiszor hallottunk és eredményeik azok az intézkedések lesznek, amelyek vagy

lényegesen megnehezítik vagy teljesen lehetetlenné teszik a külföldről való filmbehozatalt.

Az ilyen, nemzeti érdekből fakadó propagandára remekül kihasználható kérdésekben belevitt lendület rendszerint túllő a célon. Nem érdekes azután, hogy ebből messzetekintőleg károk származhatnak. A túlságos jóakarattal történő, de talán hibás rendelkezéseket visszacsinálni, tudjuk, mennyire nehéz.

Összefoglalva:

a magyar filmgyártás folyamatossága alapvető feltétele annak, hogy a külföldről való filmbehozatal maj enyhe felételeivel és módjai mellett megmaradhasson. Igenis: minden magyarországi filmköleszönzőnek eminens érdeke, hogy a magyar filmgyártás folyamatossága biztosítható.

Ez az érdek nem teorikus, mert ennek szolgálatában áldozatot is kell hozni, ötlettel, munkával és szükséghez képest pénzzel is ki kell mellé állni. Hogy ez miképpen történjék, részletkérdés és aligha tartozik e cikk keretébe.

Kevesebb magyarázat kell ahhoz, hogy szakmai ember megértse,

mennyire életszükséglete a magyar film a magyarországi mozgóképszínházaknak.

Lehet, hogy az a 10—15 budapesti premier- és utánjátszó színház, amelyekben a magyar filmek nem mindegyike üzlet, tisztára kommerciális szempontból, nem érzi ennek a szükségletnek intenzitását, de meggyarazzuk el azt, hogy

az összes vidéki mozgóképszínházak és budapesti és környéki másodhétől kezdve játszó színházak még a közepes sikerű magyar filmmel is jobb üzletet csinálnak, mint a legnagyobb anyagi eredményeket felmutató 8—10 külföldről származó esüsfilmekkel?

Megértem, hogy azok a vidéki és pestkörnyéki kis mozik, melyeknek az elmúlt vagy most záródó szezónból van még 20—30 magyar filmjük beosztásra és lejátszásra, nem érzik még a hiányt.

De ne legyünk rövidlátóak. Ha a gyártásban zökkenő és hosszabb lélekzetű leállás talán bekövetkezni, ezt bizonyos idő múlva a legkisebb magyar mozgóképszínház is megérzi.

Ami a premierszínházaknak a jövő szezón első felében fog hiányozni, azt bizonyos színházak csak a jövő évad második felében vagy talán az utána következő évben fogják saját üzletükben hiányképpen megállapíthatni. Vagyis könnyen előfordulhat, hogy majd

idővel mindegyik színházra rászakad az a baj, hogy nem fog tudni magyar filmeket játszani. Rábízom az érdekeltekre, hogy ennek súlyát és következményeit saját üzletükre vonatkozólag mérlegeljék és levonják.

Ne legyen közöttünk félreértés:

a magyar film nem fél már a kritikától, bármennyire egyéni nézőpontból sugalmazottan hangzik is el.

Szívesen látjuk a kritikából levonható tanulságokat, figyelmeztetéseket, de még az oktatást is.

De ne merüljön ki ez a szoros értelemben vett gyártás körén kívül elhangzó szakmai kritika csak ebben.

Lássuk meg, hogy itt fejlődésről van szó, amely, mint fentebb mondtuk, hullámvonalban halad.

Mondjuk olykor egy-egy szót is, mert ez végeredményben sohasem csak az egyes filmeknek szól, hanem a filmgyártás egészéből táplálkozó tapasztalatoknak, tanulságoknak és a fejlődésnek.

Ezzel a néhány mondattal szeretném az egész mozi- és filmszakma minden tényezőjét egy nagy egyességbe összekovácsolni, hogy ennek erejével lehessen hatni mindenütt, ahol a magyar filmgyártás biztosítását tárgyalják. Lehetnek a szakmán belül különleges részletérdekek, de határozottan állítom, hogy **a magyar filmgyártás olyan egyseges, mindenkit egyformán érintő érdek, mint amilyen feltétele például a filmjátszásnak maga a film és a nyersanyag.**

A gyártás bajai szükségszerűleg ki-
hatnak szakmánk minden ágazatára.
Fejlődésünk és nyugodt munkánk
biztosítja valamennyiünk üzletét és
vállalataink rentabilitását. Össze-
függő láncszemek itt az érdekek, ahol
csak a rövidlátás gondolja azt, hogy
az egyik láncszem szakadása a má-
sikát nem érinti.

Igyekszünk módot találni arra,
hogyan ennek a nagy egységes el-

gondolásnak és a magyar filmmel
szemben táplált meggyőződésnek
hangjai mindenüvé a legnagyobb
erővel eljussanak.

Egymás között való vitáinkat, a ne-
tán mutatkozó érdekellentéteket in-
tézzük el házilag. Mutassunk tehát
határozottságot és erőt kifelé és ig-
azoljuk a megértést egymás iránt be-
felé.

Filmértekezlet a miniszterelnökségen

Mint múlt számunkban már meg-
emlékeztünk róla, Zsindely Ferenc
dr. miniszterelnökségi államtitkár
filmügyekben értekezletet tartott,
amelyen megjelentek Wlassics Gyula
báró vallás- és közoktatásügyi ál-
lamtitkár, Kádas Károly dr. iparügyi
minisztériumi osztályfőnök, Folyo-
vits József dr. belügyminiszteri ta-
nácsos, Tillman István dr. pénzügy-
miniszteri tanácsos és Bárczy Gusztáv
dr. pénzügyminiszteri osztályta-
nácsos, továbbá Balogh László dr.

miniszterelnökségi osztálytanácsos és
Bornemisza Béla főmérnök az ipar-
ügyi minisztériumból. Ezenfelül
meghívást nyertek Taubinger Zoltán
dr. a Magyar Film Iroda igaz-
gatója, Bingert János dr., a Hunnia
Filmgyár igazgatója és Zilahy Lajos
író és rendező.

Az értekezlet elsősorban a film-
gyártással foglalkozott és főleg a tö-
kebiztosítást igyekezett megoldani

A legtöbb gondot okozó gyártási
kieséseknek bizonyos összeg erejéig

való állami garanciája mellett tár-
gyalásra került az esetleg igénybe-
vehető banktőkék szerepe a film-
gyártás finanszírozásában.

A magyar filmgyártásnak e meg-
vitatása után az értekezlet nem dön-
tött véglegesen a jövőben alkalma-
zandó megoldások felett, hanem
négytagú szakbizottságot küldött ki
azzal a felkéréssel, hogy *financiális
szempontokból* különböző tárgyalá-
sokat folytasson és ennek eredmé-
nyéről a legközelebbi összejövete-
len tájékoztassa az értekezletet, va-
lamint a konkrét javaslatait terjesz-
sze elő.

A bizottság tagjai a következők:
Balogh László dr. min. o. tanácsos,
Bingert János dr. és Taubinger
Zoltán dr. filmgyári igazgatók, to-
vábbá Bornemisza Béla főmérnök.

Tekintettel az előrehaladott gyár-
tási évadra, a szakma nagy érdeklő-
déssel várja a bizottság tárgyalásai-
nak eredményeit és előterjesztendő
javaslatait, valamint a miniszterel-
nökségi értekezlet állásfoglalását.

A német filmpredikátumok

A német filmcenzura nemcsak arra
ügyel, hogy az eléje bocsátott film a
fennálló jogszabályokba és közre-
nbe vagy közérkölcsebe ne ütközzék,
a nemzeti állameszmét vagy az ál-
lamnak más állammal való viszonyát
ne sértse, hanem feladatához tartozik
azt is elbírálni, hogy a film állampo-
litikai, művészi, kulturális, népmű-
velő, népi és ifjúsági szempontokból
milyen értékeket tartalmaz. Az ér-
tékmegállapítás szerint mind a je-
ték, mind a kultúrfilmek különböző
jelzőket kapnak, melyeket *filmpredikátumok*
nevez a filmcenzura.

Az *állampolitikailag értékes*
(staatspolitisch wertvoll) jelzőt kapja
az a film, mely nemzetiszocialista
szellemet képvisel és propagál. Az
elmúlt filmév katonafilmje mind ezt
a predikátumot viseli: *Urlaub auf
Ehrenwort*, *Pour le mérite*, stb.

A *művészileg értékes* (künstlerisch
wertvoll) predikátum azoknak a fil-
meknek jut, melyek a filmművészet
formai követelményeinek megfelel-
nek. Leni Riefensthal világhírű
Olympia filmje szintén ezt a predi-
kátumot kapta.

Az a film, amely *kultúrértékű*
(kulturell wertvoll), rendszerint a
német kultúrélet multjának vagy je-
lenének egy-egy részét dolgozza fel.

A *népművelő* (volksbildend) jelzős
filmek érdeme, hogy egyszerű, köz-
vetlen formában hozzák a tudomány
különböző eredményeit a nagyközön-
ség elé és így hozzájárulnak a nép-
műveltségi színvonalának emelésé-
hez.

A nemzetiszocialista nevelés egyik
fontos eszköze a film. Az iskolák és
a Hitler Jugend számos filmelőadást
rendeznek a német ifjúság részére.
Hogy a tanítóság tájékozva legyen
arról, melyik film alkalmas nevelő-
munkájára, az ilyen filmeket a cen-
zura *jugendwert*-tel jelez. Az első
jugendwert predikátumos film a
Pour le mérite volt.

A legújabb predikátum, melyre
vonatkozóan most jelent meg egy
rendelet: a *népi értékű* (volkstümlich
wertvoll). Ez a predikátum azokat a
filmeket illeti, melyek tárgyukat a
nép életéből merítik és azt népi for-
mában dolgozzák fel.

Mivel egy-egy film különböző ér-
tékeket tartalmaz, több predi-
kátumot is kaphat egyszerre. A pre-
dikátumokat a cenzurabizottság
a filmek cenzurajegyén tünteti
fel. Természetesen a filmek reklámo-
zása alkalmával ezeket a kitünteté-
seket a gyártók, kölcsönzők és mozi-
sok felhasználják.

A predikátum azonban nemcsak
erkölcsi sikert jelent a filmnek, ha-
nem nagy anyagi előnyöket is. Azok
a filmek, melyek az *állampolitikailag
különösen értékes*, vagy *művészileg
különösen értékes*, vagy pedig *külö-
nösen népiértékű* jelzőt kapják, tel-
jes cenzuradíj- és adóelengedésben
részesülnek, úgyszintén kedvezményt
kapnak azok a filmek is, melyek a
többi jelzőt viselik.

A filmcenzura bírálatáról képet
adhatunk, ha felsoroljuk az ismer-
tebb filmek predikátumait: *állampo-
litikailag és művészileg különösen
értékesnek* jelezték az *Olympia* és
a *Pour le mérite* filmeket. *Állampo-
litikailag és művészileg értékes*:
Rätsel der Urwaldhölle és *Kaut-
schuk*; *állampolitikailag értékes*:
Kamaraden auf See és *Im Namen
des Volkes*; *művészileg értékes*:
*Jugend, Fahrendes Volk, Heimat, Ver-
wehte Spuren, Der Schritt vom We-
ge* című filmek.

A német állam a különböző predi-
kátumokkal a filmek tartalmi és for-
mai színvonalát akarja emelni azál-
tal, hogy versenyre buzdítja a film-
alkotókat. Az évente május elsején
kiadott állami nagy filmdíj szintén
ezt a célt szolgálja. Az 1938. évi ál-
lami filmdíjat Leni Riefensthal ha-
talmos *Olympia* filmje nyerte el.

SIMONYI LIA (Berlin)

2 VILÁGFILM REPRIZE:

VICTOR HUGO örökéletű regénye filmen

HARRY BAUR hatalmas alakítása

1. NYOMORULTAK

Első rész: Myrielpüspök csodája
Második rész: Szabadság, szerelem

Mindkét rész egy előadásban

5300 méter

16 éven aluli

A francia erkölcsdrámák
örök bombafilmje

2. ÖR V É N Y

JEANNE BOITELLE
JEAN GALLAND

2300 méter

16 éven felüli

KOVÁCS EMIL és TÁRSA, VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 8. SZ.

H I V A T A L O S R É S Z

F I L M K A M A R A

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 69.

TELEFON: 113-305

A filmművészeti főosztály május 2-iki választmányi ülésén felvett új tagok névsora:

I. Művészeti ügyvezetők:

Bakó Imre.
Hodászy Béla
Libertiny László
Veress Gábor

II. Előadóművészek:

Doba János
Elek Ica (Hermann Oszkárné)
Gertler Viktorné (Sörös Erzsébet)

Kató Gyula
Keresztessy József

III. Igazgatási és műszaki ügyvezetők és ügykezelők:

Erbik Ilona
P. Kiss Pál
Kovács István
Macskássy Gyula
Orbán Béla
Pécsvaradi Ferenc
Varga Gyula

IV. Művészeti segédszemélyzet:

Albert Ferenc
Albrecht Péter
Bachmann József
Bálint Dezső
Berey Dezső
Gémes Irén
Ifj. Hegedüs Miklós
Janthó Bertalan
Nagy Olivér
Novák László

A „MAGYAR SZINÉSZET”

4. SZÁMA

e héten jelent meg és a bőséges hivatalos részen kívül a következő érdekelő cikkek tartalmazzák: *Magyar* Bálint: Korok tolmácsa a színház, *Kornai* János: Színpadi világitás, vitéz dr. *Gallay* Béla: A névváltozások jogszabályairól.

Felhívás a 2. és 5. csoport tagjaihoz.

A Kamara titkársága ezúton hívja fel a színművészeti és filmművészeti főosztály ama tagjait, akik a 2. és 5. csoportba vétettek fel és állandó tartózkodási helyük Budapest, hogy amennyiben hangos magyar filmekben és esetleg Magyarországon gyártandó több verziós filmekben statisztálni,

A Kamara filmművészeti főosztályának teljes névsora

I. Művészeti ügyvezetők:

Adorján Domonkos
Ágotai Géza
Bajusz Péter
Barla László
Bayer Elemér
Bingert János
Czauper Miklós
Daróczy József
Deák Jenő
Erdélyi István
Fodor Adolf
Gesztli Lajos
Güttler Antal
ifj. Güttler Lajos
Hajdu Eta
Hamza Dezső Ákos
Hausz Mária
Hirsch Lajos
Horovitz Richárd
Huzli Imre

Jantschi József
Julcsó M. László
Kandó Gyula
Kassay Elemér
Kauszer István
Kiss Miklós
Kovács Gusztáv Mihály
Krupka András
László Ferenc
Lévai Béla
Madarász Oszkár
May Mayus Tivadar
Nagy Sándor
Oláh Gyárfás Mihály
Pacséry László
Palló János
Palugyay Miklós
Pásztori István
Pless Ferenc
Pozsonyi Gábor

Radocsay László
Rodríguez Endre
Ruttkay Ödön
Schramm Alfréd (gyak.)
Siegler Frigyes
Soltész Zoltán
ifj. Szabó Ferenc
Szalados Mihály
Szemerjay Dénes
Szentpály István
Székely József
Taubinger Zoltán
Teichmann Ernő
Trutzer Ernő
Virágh Gyula
Vitéz Miklósné
Walter Tibor
Wámoscher Béla
gróf Zichy Géza Lipót
Zilahy Lajos

Erdélyi Mici

II. Előadóművészek (új tagok):

Tasnády Fekete Mária Németh Romola

III. Művészeti ügykezelők:

1. Rendezők:
Balogh Béla
Bánky Viktor
Bolváry Géza
Csepreghy Béla
Csepreghy Jenő
Cserépy László
Deésy Alfréd
Gál Béla
György István
Hegedüs Tibor
Kalmár László
Mártonffy Emil
Nagy Vilmos
Püskösti Andor
Ráthonyi Ákos
Siklóssy Pál
Szlatinay Sándor
Tóth Endre

2. Rendező asszisztensek:
Bán Frigyes
Bárány Károly
ifj. Lázár István
Németh Dezső
Palásthy Géza
br. Podmanitzky Félix
Renner Endre
Varsányi Tibor

3. Segédrendezők:
Dudás László
ifj. Ferjencsik Ottó
Germán Ervin

Németh Dezső
Padányi Gulyás Gyula
Zeéry Géza

4. Operatőrök:

Altmayer István
Berendik István
Eiben István
ifj. Fekete Ferenc
Gergelits Ferenc
Horváth József
Icsey Rezső
Karban József
Kaulich Lajos
Kiss Ernő
Makai Árpád
Meyer Tibor
Paulovics Mihály
Somkúti István
Tubai László
Vass Károly
Vidor Andor
Zsabka Gyula

5. Segédoperatőrök:

Hegyi Barnabás
Németh Károly
Vrana Rudolf
6. Álló-fényképezők:
Manninger János
Inkey Tibor

7. Filmösszeállítók:

Bánky Viktor
Berek Oszkár

Farkas Zoltán
György István
Hamza Pál
Szilas József

8. Filmösszeállító segéd:

Pál Lajos

9. Hangmérnökök:

Kereszti Ervin
Lázár István
Lohr Ferenc
Nagy László
Orbán Ferenc
Rónay Gyula
Pulvári Károly

10. Hangmérnöksegéd:

Sándor Lajos

11. Filmszenárium-írók:

Békefi István
Bihari László
Boros Mihály
Erdélyi Mihály
Hajós Jenő
Halász Gyula
Lándor Tivadar
Liszt Nándor
Mártonffy Emil
Palásthy Géza
Szatmári Jenő
Vácsi Dezső
Vándor Kálmán
Zsabka Kálmán

illetőleg mint segédszínészek kíván-
nak közreműködni — juttassanak el
3 db. 9-szer 12 cm nagyságú (leve-
lezőlap), legújabb és egész alakot mu-
tató fényképeket *Márkly* Géza vá-
lasztmányi tag címére a Kamarába.

12. Dramaturgok:

Halász Gyula
Lándor Tivadar
Váczi Dezső
Kemény Gábor (gyak.)

13. Zeneszerzők:

Ákom Lajos
Szlatinay Sándor

14. Karmesterek:

ifj. Abrányi Emil
Ákom Lajos
Eisemann Mihály
Fényes Szabolcs

Huckstädt Jenő

Lukács Béla

Országh Tivadar

Polgár Tibor

Ránky György

ifj. Stephanides Károly

Thegze-Gerber Miklós

Vaszy Viktor

Vincze Ottó

15. Díszlettervezők:

Dcmschek Lajos

Horváth Jenő

Mátyus Béla

Fagonyi János

Simoncsics József

Sörös Imre

Vince Márton

Zsoldos Imre

16. Ruhatervezők:

Bajusz Péterné

(Bodócsy Katalin)

Balogh Györgyné

(Kokas Klára)

17. Plakáttervezők:

Grawatsch Ottó

Petsman László

IV. Igazgatási és műszaki ügyvezelők és ügykezelők:**1. Felvételvezetők:**

Endrédi Imre
Engel György
Horváth Jenő
Z. Horváth János
Jeszenszky Ferenc
ifj. Lázár István
Kenner Endre
Sipos László
Takács Antal
Tasnády Árpád
Vince László

2. Üzemelnők:

Örményi István
Pulvári Károly
Simonfi Vilmos
Tangl Lóránd

3. Gyártási vezetők:

Agotai Géza
Bajusz Péter
Daróczy József
Falus István
Gottesmann Ernő
Hamza Ákos
Kiss Miklós
Lévai Béla

Rodríguez Endre

Takács Antal

Schramm Aifred (gyak.)

4. Gyártási tisztviselők:

Balog Sándor

Balthazar Imre

Berend Margit

Bergl Rózsi

Forró Pálné

Hausz Borbála

Hétházy Ferenc

Hidvéghy László

Iliszi Sándor

Jenei Imre

Jenes Nándor

Jósa Gyula

Katonka László

Kálló Vilmos

Kellner Jenő

Kerényi Zoltán

Lasetzky Frigyes

Leisen László

Lieber László

Manucci Jenő

Rácz László

Stranzky Eva

Szabolcs Ferenc

Szigeti Alojzia

(Lindmayerné)

Tóth Bartók Jenő

Varga István

Wosivodszky Luci

(Marótiné)

Yull Géza

Zettel Czobor Imréné

5. Díszletmesterek:

Hönigesz István

Lévay Lajos

Zimmermann István

6. Világítási vezetők:

Bojtkovszky Béla

Derták Béla

Singer László

Szabó Gyula

**7. Technikai
segédszemélyzet:**

Bogya Kornélia

Koscheluk Verona

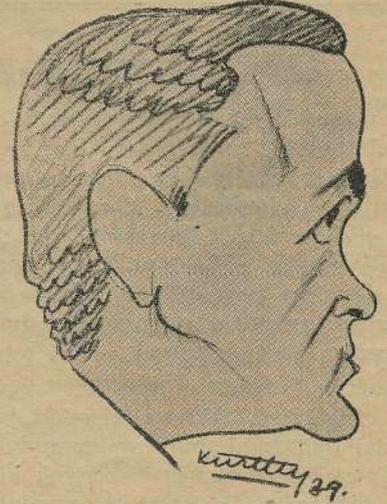
Váli Józsefné

(Schulteisz Mária)

8. Műszaki tisztviselő:

Fridli Gyula

Premier Plan

GÜTTLER ANTAL

Az úgynevezett fiatal filmes gárdához tartozik, bár kétévtizedes gyakorlattal dicsekedhetik. Amilyen kevés azonban az éveinek száma, olyan sok a rutinja és az energiája, amellyel filmeket vesz és elad. A pletyka azt hieszteli róla, hogy ősei örmény kereskedők voltak. Kommerciális ügyességével sokszor öreg filmeseket is megszégyenít, pedig — ezt is a pletyka mondja — pár évvel ezelőtt mindössze egy kisszakasz alaptőkével kezdte. Ma pedig például a keskenyfilmek forgalombahozását a legszélesebb alapokra helyezte. Napirendje a legváltozatosabb. Hihetetlen, hogyan képes nagy műsorát 24 óra alatt eljátszani. Reggel a New Yorkban tarti cerclét, egyik percben üzletet köt, a másikban valami pletyka hagyja el filmmódjára pergő ajkát, a harmadikban interjút ad. Szóval: mindenképp van egy rossz szava... Utána az üzlet következik az irodában. Veszekedés, alku a mozisokkal, akik sorban állnak a keskenyvágnányú főnök előtt. Délután egy kis kamarai edzés, valamelyik bizottsági vagy válassztmányi ülésen. Este mozilátogatások disznótoros vaesorával. Éjjel... a Güttler dinasztia legtevékenyebb tagja akkor se tétlen. Egyébként az életben egy fokkal sebb, mint a fenti karriatúra.

V. Művészi segédszemélyzet:**1. Zenészek:**

Altenburger János
Baán Rezső
Bachmann Géza
Bachmann Tibor
Badár Béla
ifj. Banda Ede Miklós
Brunovszky Károly
Dekovics László
Egerland István
Eigner Iván
Eigner József
Eitler Artúr
Farkas János
Fehér Miklós
Frank Lajos
Gondos Ferenc
Istvánffy Tibor
Jatzkó Gyula
Kassai Jakab
Kiss Gyula
Kocsis József
Kocsis László
Kovács Károly
Machala Gyula
Maláricsik Károly
Molnár Ferenc
Molnár Sándor
Nemesszeghy István
Novák László
Ótt István
Páricsy Pál
Palkós István
Paul Tibor
Pozinkovics Ferenc
Rendes Albert

Rengei Miklós
Roubál Antal
Roubál Rezső
Rudas Lajos
Schmiedt Ferenc
ifj. Schwartz János
Schwelovszky Wolf Pál
Sykora József
Szelányi József
Szentiványi Györgyné
(Bárány Erzs)
Szigeti Ferenc
Szódy László
Tátrai Vilmos
Theiszler Frigyes
Tokaji András
Türkóssy Antal
Vidosfalvi Tibor
Viglás János
Visontay István
Zimmermann Károly
Zsclnay József
Zsurkita Jenő

**2. Segédszínészek és
statiszták:**

Adorján Éva
Arany Józsefné
Bacsinszky Carmen Mária
Balogh Iona
Barum József
Benkő Márton
Bogdány Vera
Csöngös Pál
Döbrössy Imre
Erdőssy Lajos
Falusi Istvánné
(Gogg Krisztina)
Gáspár Béla Pál
Honffy József
Horváth Márton
Istvánffy Tibor
Kaposi Magda
Kozma Lajos
Kuruc Pál
Láng Sándor
Losonczy Rózsi
Márkly Géza
Mikó István
Nagy Ferenc
Nagy Nádor Mária
Nagy Pál László
Nagy Pál Lászlóné
Pilinszky Zsigmondné
(Edvi Illés Erzsébet)
Ódor Iona
Rudas Amália
Sasvári Sándor
Skultéty Dániel
Sipos Etelka
Sulyok Zoltán
Szabó Jenő
Szendrey Iona
Szilágyi Eszter
Tóbiás Margit
Tormássy Irén (Sándor-
házné)
Tóth Boriska
Tóth Vásárhelyi József
Vákár Vilmos
Varga Mária
Véghelyi Irma
Walter Lajos
Zakál Dénesné

MOZI

SZERKESZTI: MORVAY PÁL

a MMOE ügy. alelnöke

MAGYAR MOZGÓKÉPÜZEMENGEDELYESEK ORSZÁGOS EGYESÜLETE HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK:

Régi szakmabeliek, előre!

A második zsidótörvény kapcsán előreláthatólag az engedélyek és engedélykiterjesztésekkel kapcsolatos társulási lehetőségek jelentékeny sora nyílik meg. E lehetőségek felett természetesen a belügyminisztérium fog egyrészt engedély-adományozás, másrészt engedélykiterjesztés engedélyezése révén dönteni.

Azok a keresztény moziüzletvezetők, akik hosszú idő óta (egy-két évtizede) dolgoznak már szakmánkban s képességeiket nehéz viszonyok között bizonyították be, most reményteljes várakozással fordulnak a belügyminisztérium felé, várva, hogy elsősorban ők fognak lehetőséget kapni arra, hogy az alkalmazotti sorból az önálló vállalkozók sorába léphessenek. Indokolt törekvéseik elismeretése érdekében mozgalmat is indítottak és fel fogják keresni az érdekelt tényezőket. Hisszük, hogy nem találnak csukott ajtókra.

Ez a mozgalom nemcsak az érdekelt egyének szempontjából indokolt, hanem az egész szakma szempontjából, hiszen közérdek, hogy a mozik szakértő, biztos kezekbe jutva, továbbá is erős alapjai lehessenek a magyar filmgyártásnak.

Az önállóságra törekvő szakmabelieknek két versenytárrsal kell megküzdeniök: az egyik a nagy összeköttetéseket latbavetők serege, a másik pedig az állástalan diplomások és az önállósítási alap segítségével elhelyezkedést kereső fiatalok. Az első csoporttal felesleges foglalkozunk, hiszen őket úgyis csak protektoraiuk támogatják, a második csoport viszont mindnyájunk rokon-

szenvétől kísértén indul a létért való küzdelembe. Felmerül azonban a kérdés, hogy helyes-e kezdőket, fiatalokat rögtön, vagy igen kis gyakorlattal önállósághoz juttatni addig, amíg évtizedes, sőt több évtizedes gyakorlattal bíró, önállóságra vágyó szakemberek állnak az ajtó előtt. Bevalljuk, mi elsősorban az utóbbiak oldalán állunk és azt látvánk célravezetőnek, ha a fiatalok elhelyezkedését úgy biztosítanák,

hogy az idősebbek önállósodása folytán megüresedő üzletvezetői állásokba juttatnák őket. Így aztán elkerülhető volna sok katasztrófa, amely a bizakodással telített, de üzleti tapasztalatokkal nem rendelkező fiatalokat az erős üzleti versenyben érni fogja.

Szívből kívánjuk, hogy a belügyminisztérium olyan megoldást találjon, hogy necsak a fiatalok, de az étellel régen küzdő idősebb korosztály is meg legyen azzal elégedve.

M. P.

Kárpátaljai üdülőház

Az Egyesület üdülőház-akciója szép eredménnyel indult meg, a befizetések megkezdődtek. Hogy Bornemisza Gábor elnök elgondolása milyen hézagpótlónak bizonyult és milyen visszhangra talált, azt igazolják az Egyesülethez érkező levelek, melyek közül mutatóban közöljük a törökszentmiklósi Lukács Miklós lelkeshangú sorait:

Törökszentmiklós, 1939. máj. 1.

Tekintetes

Magyar Mozgóképzemengedélyesek Országos Egyesülete
Elnöksége

Budapest.

Szíves körlevelüket véve, tisztelettel értesítem a Tek. Elnökséget, hogy a legnagyobb készséggel és örömmel hozzájárulunk ahhoz, hogy a most létesítendő Bornemisza Gábor üdülőtelep javára két Híradó kölcsöndíját a M. F. I. útján mozinktól utánvételezhetnek.

Részünkről a legteljesebb helyesléssel fogadjuk a szép tervet és örülünk, hogy egy régi álmom, egy titkolt vágy valóráválhatik a Tek. Elnökség agilis munkássága révén.

A megállapított két Híradó kölcsöndíján felül külön 50.— P, azaz Ötven pengő összeget ajánlunk fel a fenti célra, mi, a törökszentmiklósi mozgóképzemengedélyesek és kérem, szíveskedjenek megfelelő postai csekklapot küldeni, hogy az összeget átutal-hassuk.

Kérem, fogadják szerencsekívánataink kifejezését és adja a jó Isten, hogy minél hamarabb késszen várja a mozisokat üdülőotthonunk a Kárpátalja gyönyörű vidékén.

Mély tisztelettel:
Lukács Mozdó
Lukács Miklós s. k.

MAGYAR HIRADÓK

A 792. sz. híradó iskolapéldája annak, hogy nagy szenzációk hiányában is lehet változatos, érdekes híradót összeállítani. A felvételek is tiszták és jól vannak vágva.

A 793. sz. híradó jó közepesnek mondható. Úgyes fogásnak bizonyult a MAGYAR FILM-nek az a rendszere, amely a lapban az operatőrök nevét is feltünteti a magyar felvételeken. Az így megindult nemes verseny máris meglátszik a szép felvételeken,

A premiermozik műsora:

ÁTRIUM	A toprini nász	V. 4-től	Photophon
CITY	Charlie Chan	V. 4-től	Fox
CORSO	A Hearty fiút szeretik	IV. 27-től	Metro
DÉCSI	Rasputin	IV. 28-tól	Kino
FORUM	Három kisangyal	IV. 24-től	Universal
KAMARA	Hőfehérke	IV. 27-től	Mozgóképipari
OMNIA	A nagy keringő	IV. 25-től	Metro
RÁDIUS	Szerelmesek	IV. 20-tól	Metro
ROYAL APOLLO	A toprini nász	V. 3-tól	Photophon
SCALA	Feleségem a detektív	V. 4-től	Photophon
URÁNIA	Aranyat asszonyért	V. 1-től	Ufa

ÚJ FILMEK

Rasputin, a fekete cár*(Rasputin)***Rendezte:** Marcel L'Herbier.**Főszereplők:** Harry Baur, Marcelle Chantal, Pierre Richard Willm.**Gyártotta:** Arcadia, Paris 1938.**Beszél:** franciául.**Magyar szöveg:** Pacséry László.**Hossza:** 2705 méter.**Cenzura:** felüli.**Kölcsönző:** Kino.**Bemutatta:** Décsi, április 28.

*

A világháború kitorése előtt néhány évvel feltűnt Szibériában egy vándorprédikátor, Gregori Rasputin. Faluról-falura járt és prédikált. Vándorlása közben egy epilepsziás szolgálot „meggyógyított” delejes hatalmával. A „csodának” hamar híre kelt a nép között és felkeltette az előkelők körök kíváncsiságát is. Egy csapásra divatba jött. Az előkelők szalonok versengtek érte, hogy vendégül lássák a robosztus „stárecet”, aki értette a módját, hogy népszerűségét kihasználja önző céljaira. Egy tábornokné szalonjában megismerkedett Ania Kitinával, a cárné udvarhölgyével, akít az első percben megbabonázott tekintetével. Ania többé nem tudott szabadulni a kuruzsló bűvköréből és úgy tekintett fel rá, mint egy szentre. Ania vőlegénye, Igor, a cár daliás gárdahadnagyja rossz szemmel nézte menyasszonya rajongását Rasputin iránt. Rasputin érezte, hogy a katonatiszt ellensége; mindent megkísérelt, hogy Igor gróft megnyerje magának, de a józan gondolkodású gárdahadnagy gyűlöletét nem tudta barátsággá változtatni. Abban az időben a cári udvarban nagy szomorúság uralkodott. A család szemefénye, a cárevis gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. Ekkor Ania Kitina ajánlatára a cárné elhívatta titokban Rasputint. Rasputin népmesével megnyerte a cárevis bizalmát és delejes erejével enyhítette a szenvedő gyermek kínjait. És ettől kezdve megindult Rasputin karrierje. Befolyása a cári udvarnál egyre nőtt. A cár környezete rossz szemmel nézte a szibériai muzsik káros befolyását és mindent elkövetett, hogy megtörje a cárné tanácsadójának hatalmát. Rasputin nem törődött ellenségeinek intrikáival, mert tudta, hogy hatalmas pártfogói, a cár és a cárné, ragaszkodnak hozzá. A világháború abban az időben már javában dühöngött. Az országot, a cári család hatalmát féltő udvari előkelőségek és katonatisztek megakarták szabadítani a cári családot Rasputintól és összeesküdtek ellene. Az összeesküvők élén Igor állott, aki meghívta Rasputint lakomára, aki örömmel fogadta el a gárdahadnagy meghívását abban a reményben, hogy talán sikerül legnagyobb ellenségének a barátságát megnyernie. Igor barátai és szövetségesei megmérgezték az italokat és ételeket és rejtkehelyükön így várták Rasputint Igor palotájában. Rasputin gyanútlanul fogyasztotta a mérgezett süteményeket és italokat, de a mérreg hatástalan maradt. Igor már azt hitte, hogy Rasputin elpusztíthatatlan, amikor egyik barátja rálőtt Rasputinra, aki most már tudta, hogy kelepcebe csalták. A sebesült Rasputin ekkor révült tekintetével rámeredt Igorra és a halálbamenők utolsó látomásával megjósolta a gárdahadnagy-

nak, hogy az ő végzete egybeforrott a cári család végzetével: mire elmúlik a tél, elmúlnak a Romanovok is... Az első golyót követte a másik, a harmadik... és Rasputin még mindig él. Reszkető térdekkel feltápáskodik, kivonszolja magát a palotából és lábai nyomán bőven ömlik testéből a vér... Ekkor még egy golyó éri és Rasputin, a hatalmas erejű paraszt élettelenül hull aóra... És végzetével betelt a cári család tragikus végzete is: elmúlt a tél és elmúltak a Romanovok is.

*

A már többször filmrevitt történet legújabb változata nem számíthat üzleti sikerre, mert túlságosan kegyetlenül és vigasztalanul van feldolgozva. Egyetlen értéke Harry Baur remek alakítása.

Charlie Chan Honoluluban*(Charlie Chan in Honolulu)***Írta:** Charles Belden**Rendezte:** Bruce Humberstone**Főszereplő:** Sidney Toler**Gyártotta:** Fox**Beszél:** angolul**Magyar szöveg:** Pásztor József**Hossza:** 1875 méter**Cenzura:** aluli**Kölcsönző:** Fox**Bemutatta:** City, május 4.

*

A honolulu kikötőben horgonyzó teherhajón gyilkosság történt. Jimmy, aki szeretne osztozkodni apja sikereiben, nem értesíti őt, hanem maga megy a hajóra, a rejtélyes bűnügyet kinyomozni. Az utasok között van egy Sanghaiból érkezett fiatal leány, Judy Hayes, aki főnökének, egy ügyvédnek a megbízásából 300.000 dollárt hozott, hogy Honoluluban egy gyűrűvel jelentkező férfinak átadja. Az átadás pillanatában lövés dördül el és a férfi holtan esik össze. Judy a pénzt kabinjában elzárja. Az érkező Jimmy, édesapja nevében nyomozni kezd, de a hajón utazó Arnold detektív leleplezi, hogy nem azonos Charlie Channel. Épp jókor érkezik Chan mester, hogy fiát megmentse és a nyomozás irányítását átvegye. A hajón utazik dr. Cardigan, egy nagyothalló lélek-búvár orvos, egy Hogan nevű állatszeli-dítő, Mrs Carol Weyne, fiatal özvegy. Még egy gyanús ember van a hajón, Mc Coy, egy Friscoból megszökött gyilkos, akit Arnold detektív kísér vissza a fegyházba. Chan megnézi az áldozatot, akinek gyűrűjében E. H. monogram van. Ez az egyetlen nyom. Két utas gyanús: dr. Cardigan, akiről kiderül, hogy nem süket és Mrs Wayne, aki folyton hallgatózik. Judy fülkéjéből eltűnt a 300.000 dollár. Mikor Chan, Mrs. Wayne fülkéjét ki akarja kutatni, holtan találja őt, nyakában egy matrőzcsomóra hurkoltt sállal. Ebben a pillanatban a kabinablakán egy revolvercső jelenik meg és elsül. Szerencsére Jimmy idejében észrevette és földre rántotta apját is. Nemsokára jelentkezik az állatszeli-dítő, akinek a kabinjába dobták be a nemrég használt fegyvert. Charlie Chan, aki tervszerűen gyűjti az adatokat, a revolverrel akarja leleplezni a tettest. A kapitány szobájába gyűjti a hajó minden utasát. A revolvert már előzőleg elhelyezi az asztal közepén és egy láthatatlan zsinórral összekötésbe hozza egy

fényképezőgéppel. Aki a revolverhez ér, arról a gép automatikusan felvételt készít. Erre azért van szükség, mert a fegyveren eltöröltött a tulajdonos ujjlenyomata, amit azonban csak Chan tud. Az egybegyűlt utasoknak azt mondja, hogy mindnyájukról ujjlenyomatot akar venni, hogy a revolveren lévővel összehasonlíthassa. Chant a telefonhoz hívják és ezt az alkalmat felhasználva, valaki sötétséget csinál és elkapja a fegyvert az asztalról. Ezzel árulja el magát a tettes, aki magnéziumfényes felvételt készített önmagáról. Az előhívott felvételtől kiderül, hogy Johnson a hajó kapitánya a gyilkos.

*

Warner Oland annyira népszerűvé tette a sárga mesterdetektív figuráját, hogy halála után is folytatni kellett a sorozatot. A Charlie Chan-filmeknek megvan a maga közönsége, amely el fog szórakozni a honolulu kalandon is, bár a film a régi, bevált recept nyomdokain halad és nem nyújt semmi újat.

Feleségem, a detektív*(Gyilkos van közöttünk)**(Ex Mrs. Bradford)***Írta:** I. E. Grans.**Filmre írta:** Anthony Weiller**Zene:** Ray Webb**Rendezte:** Stepan Roberts**Főszereplők:** Jean Arthur, William Powell, James Gleason, Robert Armstrong, Eric Blore, Lila Lee.**Gyártotta:** RKO, 1937**Beszél:** angolul**Magyar szöveg:** Pető József**Hossza:** 2199 méter**Cenzura:** aluli**Kölcsönző:** Photophon**Bemutatta:** Scala, május 4.

*

Dr. Bradford, az ismert sebész, különváltan él feleségétől, mert a fiatalasszony rémregénytémákon töri a fejét. Egy napon a löverseny favoritjának zokéja a cél előtt holtan zuhan le a lóról. Bradfordné a történetek miatt betoppan férje lakására és ráveszi férjét, hogy ketten irdítsanak magánnyomozást. Most igaz van az aszonnak, mert az orvosi vizsgálat szerint fulladás vagy mérgezés okozta a halált. A házaspár elmegy egy rejtélyes, sebhelyesarcú istállófiú külvárosi lakására, de itt a gyanúsított holtan találják. Az ágyból egy hatalmas, fekete pók mászik elő. Az orvos megállapítja, hogy a gyilkosságot pókmarással követték el. Hasonló feltételek mellett löverseny rendeznek. A verseny előtt az orvos beoltja pókmarás ellen a favorit zokéját, akit tényleg pókmarás ér a versenyen. Így el is fogják a gyilkost, az egyik istállótulajdonost. A házaspár összebékül és mindketten lemondanak a magádetektívveskedésről.

*

A film hátborzongató meséje ellenére is vidám. Különösen a két főszereplő, William Powell és Jean Arthur játéka viszik a sok borzalomba. A film egyébként érdekes, főleg az utolsó métereken izgalmas, a gyilkost leleplező löversenyjelenet.

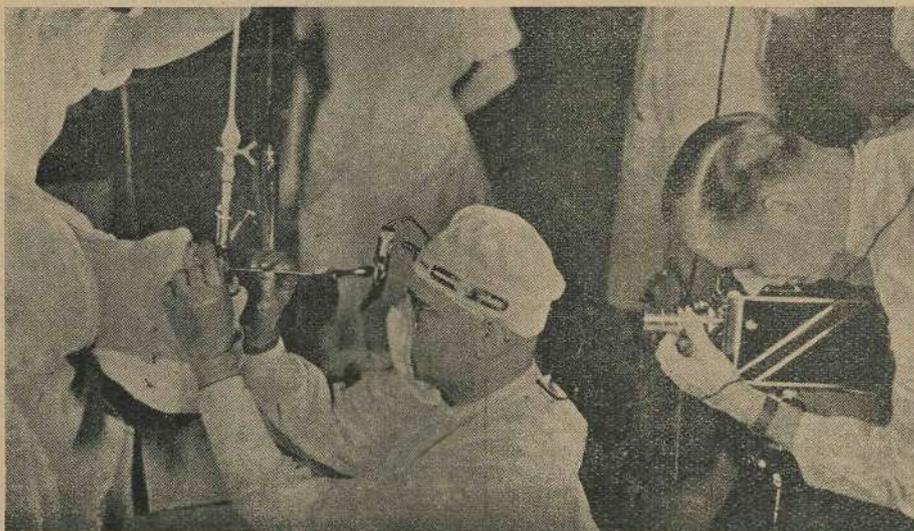
TECHNIKA SZERKESZTI: LOHR FERENC

Orvosi filmfelvételek*

Operációk megörökítése tanítási célból

Egyetemi és orvosegyesületi előadásokon igen nehézkes volt eddig az egyes operációs fogásokat rajzokon bemutatni. Az operációt kevesen nézhetik végig, mert az operációs asztal körül elhelyezkedők nem

lehetősége van tempót változtatni. A fontosabb fogásoknál nagyobb sebességgel járatható a gép és a hallgatóság lassítva láthatja a felvételt. Ily módon a villámgyors mozdulatok is követhetők.

Gégeoperáció filmezése. A gégetükör feltalálása szenzáció volt. Ma már filmre vehető az egész operáció. Az orvos utólag teljes nyugalommal megítheti önmagát, ha a filmet levetíti.

láthatnak jó helyről és nem figyelhetik meg a legfontosabb ténykedéseket. A film folyamatosan és közelről mutatja az operációt, így sokkal tanulságosabb, mint a rajz. Az orvos önmagát is ellenőrizheti.

A nagy sebész-operatőrök erőssége az ügyes fogás. Ehhez nemcsak kézbiztonság, hanem az emberi test legpontosabb ismerése és mindenekelőtt gyorsaság szükséges. Az orvostanhallgató, aki először van jelen az operációnál, elméleti tudása ellenére is alig követheti a műtét egyes fázisait, azok gyors egymásutánja miatt, hiszen egy operáció néha csak egy-két percig tart.

A felvevőkamera lenszéje központosan és közelről látja a beteg testrészt. A filmen az egész hallgatóság felnagyítva láthatja az operáció teljes lefolyását. Még egy: a filmnek

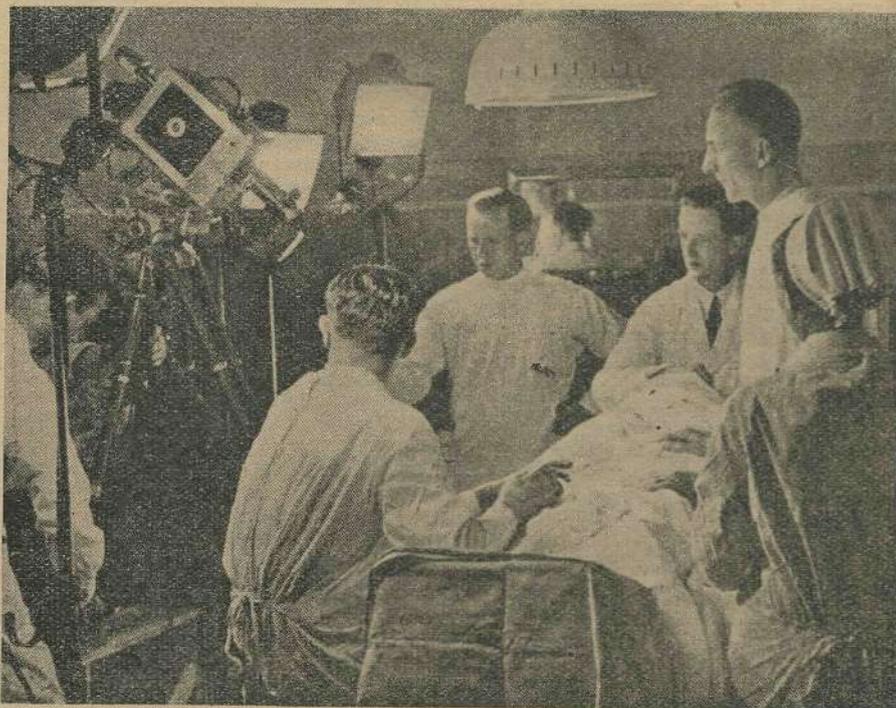
* Az itt közölt ismertetést a Woche című folyóirat április 5-iki számából vettük. A nagyhorderejű problémára felhívjuk olvasóink, különösen operátorjeink figyelmét.

Ezek a felvételek természetesen nem egyszerűek és a filmoperátor ügyességére nagy szükség van. Igen nagy nehézségek mutatkoznak, ami-

Végre a filmfelvevőgép előtt! (Önagysága másképp képzelte.)

kor az emberi test belsejéről kell felvételt készíteni. A film erős fényforrást kíván, az emberi test pedig — különösen a nyílt seb — nem bírja el a hőséget, amit a lámpák fejlesztenek. A Woche szerint találtak már módszereket, hogy a lámpák világítási, illetőleg melegítési idejét a minimumra szorítsák és a folyamatos felvételt mégis biztosít-

Az operáció és a filmkamera. A felvevő-gép könnyen mozog és mindig oda helyezhető, ahol legtöbbet látni a műtétből. A kitűnő sebész műfogásait ily módon az egész hallgatóság figyelemmel kísérheti.

sák. Ilyen módszerrel sikerült már gyomorfelvételeket készíteni, valamint a bordák és a tüdő közötti terület fényképezni és ezzel a tüdő munkáját láthatóvá tenni.

Ilyen világító bottal könnyen megvilágíthatók a belső szervek. A hideg fénynek nincsen káros befolyása.

A zápfogra koronát helyeznek. A nagyméretű modellt filmezik, hogy a hallgatósnak bemutathassák a korona jó elhelyezését.

A filmfelvételek legnagyobb előnye, hogy az emberi szervek nem holt modellen, hanem az élő, mozgó valóságban mutathatók be. Nagyon meglepte az orvostanhallgatókat, amikor a belső szervek élénk mozgását figyelhették.

A film tehát megkönnyíti a biológiai életfolyamatok dinamikájának orvosi megfigyelését.

LOHR FERENC

Elektroncsövek újabb fejlődése

a Magyar Elektrotechnikai Egyesületben április 25-én előadta:

KAUSER JÁNOS

okl. gépészmérnök, áll. ipariskolai igazgató*

Az 1938—39 évi rádióidényben piacra hozott elektroncsövek legjellemzőbb tulajdonsága az, hogy az elektronok mozgása a csőben az elektronoptika elvei alapján, megfelelő rácsok, illetve terelőelektródok segítségével irányítva van. Így például a csősuhogás csökkentése végett az egyik új pentódában (EF 8) külön rács került alkalmazásra, amely az elektrónpályákat lencseszerűen összegyűjti, hogy az elektronok lehetőleg ne ütközzenek az árnyékolórácsba, miáltal az árnyékolórács áramát egytized részére sikerült csökkenteni és ezzel a suhogást különösen rövidhullámú vételnél erősen leszorítani. Az elektrónpályákat kifeszített gummilapon fényes golyócskák végiggurításával szemléltetni lehet, ha a gummilapot a negatív potenciálu helyeken megemeljük, a pozitív potenciálnak megfelelően pedig leszorítjuk. Az u. n. sugárokódáknál (EK 3) az oszcillátorrész teljesen el van választva a modulátor (keverő) résztől, az elektronok, a katódból kilépve, négy sugárkévére bomlanak, ebből halad az oszcillátor-anód felé, kettő pedig a vezérlőrác előtt újból két-két részre oszolva a vezérlőrácson, árnyékoló- és fékezőrácson keresztülhaladva érkezik az anódhoz. Ezzel az elrendezéssel a rövid hullámok körzetében is lehetővé válik az önműködő hangerősszabályozás alkalmazása, ami a régebbi októdáknál nem volt célszerű, mert a szabályozás alkalmával megváltozó vezérlőrác-előfeszültség látszólagos kapacitásváltozás, amelyek rövidhullámoknál ismét az oszcillátor elhangelésére vezetett, elmarad.

Egy másik érdekes csőujdonság a szekunder-katódos erősítőcső. A szekunderelektronok hatásán alapuló u. n. elektronsokszorozók (Zworykin, Farnsworth) a távolbalátás technikájából ismeretesek és az elektroncsövekkel szemben, amelyek első sorban a feszültséget növelik, tehát

feszültségerősítők, áramerősítőknek tekintendők. A sokszorozás elve abban áll, hogy a megfelelő (pl. caesium) felülethez ütköző elektronok onnan újabb u. n. szekunderelektronokat váltanak ki. A felület anyagától függően a primer elektronok száma így az 5—10-szeresére fokozható, újbóli szekunderelektronok kiváltása és ennek megismétlése útján a sokszorozás elméletileg tetszőleges mértékben fokozható.

Az új, szekunder-katódos csöveknél csak egyszeres elektronsokszorozás került alkalmazásra, de a cső meredeksége így is 14 mA/volt-ra növekedett. Főleg szélessávú erősítők céljára szolgál.

Mint teljesen új csősorozat jelent meg a piacon az acélburájú csövek (acélcsövek). Szerkezeti szempontból a nagyobb szilárdság és az elektródrendszer rázkódattatás ellen nagymértékben ellenálló felépítése jelent lényeges újítást az eddigi csőszerkezetekkel szemben. Az elektródok kivezetései nem üveglábban összeszorítva (aránylag nagy kapacitás), hanem köralakban, kapacitáshegyen vannak elhelyezve úgy, hogy rövid hullámok szempontjából az új elrendezés különösen előnyös. Az acélbúra külső mágneses terek ellen is védelmet nyújt. A csőbura felső kivezetése (rácskivezetés) az acélcsöveknél teljesen elmaradhat, az összes kivezetések alul alkalmazható, egyszerűbb szerelést és nagyobb üzembiztonságot jelent. Az új csövek helyszükséglete a régiekéhez sokkal kisebb, elsősorban a szerkezeti magasság volt lényegesen csökkenthető. Minthogy az acélcsősorozat megjelenése miatt az összes csőtípusokat át kellett dolgozni (vízszintes tengelyű elektródrendszer), az új sorozat kihozása bizonyos egységesítést tett lehetővé. Így például az összes csövek, az új szabályozható kislefrekvenciaerősítő is, azonos szabályozófeszültséggel dolgoznak és erősítésük úgy van megszabva, hogy az egyes fokozatok jó kihasználása mellett a következő erősítőfokozatot túl ne vezéreljék.

* A kitérő előadó, remek pedagógus és elsőrendű rádiószakember előadását, helyszüke miatt, csak kivonatossan tudjuk közölni.

KINOTECHNIKAI TÁRSASÁG

SZERKESZTI:
POZSONYI GABOR DR

FELHÍVÁS

A Magyar Kinotechnikai Társaság rovata kiváló alkalmat ad arra, hogy társaságunk munkájáról tagjaink gyorsan és pontosan tájékozódjanak. Ez a tájékozódás azonban csak akkor lesz általános, ha összes tagjaink elolvassák a MAGYAR FILM-et.

Ennek a célnak előmozdítására a MAGYAR FILM szerkesztősége a Magyar Kinotechnikai Társaság tagjainak az évi 30 pengő előfizetési díj helyett évi 20 pengő kedvezményes előfizetési áron adja a lapot.

Felhívjuk tagtársainkat, vegyék igénybe ezt a kedvezményt és azok, akik egyéb szakmai vonatkozásaik folytán még nem előfizetői a MAGYAR FILM-nek, fizessenek elő hivatalos lapunkra.

Az előfizetés alkalmával tagtársaink a befizetőlapon, vagy utalványon tüntessék fel, hogy mint a Magyar Kinotechnikai Társaság tagjai fizetnek elő.

Hisszük, hogy tagtársaink ezt a rendkívüli kedvezményt nagy számban igénybe fogják venni, mert a MAGYAR FILM technikai rovatai tagtársaink állandó érdeklődésére tarthatnak számot, de ezenkívül a MAGYAR FILM az egész filmszakmáról állandó és széleskörű tájékoztatást ad.

Budapest, 1939 május 5.

Az Elnökség.

VÁLASZTMÁNYI ÜLÉS. A Magyar Kinotechnikai Társaság folyó hó 8-án, hétfőn d. u. 6 órakor a Budapest, XI., Bertalan-u. 1. sz. alatti műegyetemi szemináriumi helyiségben választmányi ülést tart, melyre a Társaság vezetőségét, választmányának és számvizsgálóbizottságának tagjait ez úton is meghívja az Elnökség.

MŰTEREM

SZERKESZTI:
BINGERT JÁNOS DR.

HUNNIA

A magyar gálya

Az utóbbi hetekben többször jelentek meg cikkek a Magyar Cavalcade, utóbb a Magyar gálya című film előkészületeiről. Azt hisszük, mi vagyunk a leginkább hivatottak arra, hogy az érdekelt szakköröknek az előkészületekről egyet-mást hitelesen elmondjunk.

Mi lesz a Magyar Cavalcade?

Idegen hangzású szó, könnyen zavarra adhat okot, pedig lényegében nem jelent mást, mint egy film stílusát. Jelenti azt, hogy egy egységes filmmese hosszú esztendőök történetét és közéleti vetületét adja. A Magyar Cavalcade a trianoni korszak névtelen magyarjairól szól. Nem történeti film lesz, csak meséjének háttere a

történelem. Történeti jellege talán csak egy vonatkozásban domborodik ki, és pedig abban, hogy a filmet Kormányzó Urunk alakja és országépítő szelleme dominálja. Ő az egyedüli történelmi szereplője a cavalcade-nak. Szoros értelemben vett történelmi filmben nem szerepelhetne személytelenül, mert más történelmi szerepet betöltő férfiakat is fel kellene vonultatni. Éppen ezért lesz sajátos stílusa a filmnek.

Mivel a külföldi eredetű szó zavart okozott, magyar címet kerestünk és így találtunk rá a Magyar gálya címre. E cím kifejezi elgondolásainkat, mert nemcsak utal arra, hogy a nemzet hajóján mindenkinek dolgoznia kell, húznia kell az evezőket, hanem a gondolatársítás révén az is eszébe kell jusson mindenkinek, hogy az utolsó emberöltő viharzó tengerén a nemzet hajóját valójában egy tengerész vezette és vezeti révbe: vitéz nagybányai Horthy Miklós

admirális, Magyarország kormányzója!

A film, néhány család életével, mintegy keresztmetszetben akarja mutatni a kort és az események hatását az egyes emberek egyéni életére. Ki akarjuk domborítani azt a szükségszerű kapcsolatot, amely az egyén és a közösség sorsa között megvan, bár olykor szívesen elfelejtik. Nem riportfilmet készítünk az utolsó húsz évről, hanem egy filmeset adunk, amelynek ez a húsz év a háttere, olyképen, hogy ennek a háttérnek elszürkülése, elborulása vagy pirkadása nyomja rá bélyegét az egyéni sorsok alakulására.

Újszerű, mélyen átértett és szeretetet sugárzó filmmel akarunk hódolni a húszéves évforduló alkalmával a magyar jövő felett virrasztó vezéréinknek, Horthy Miklós kormányzónak.

Dr. BINGERT JÁNOS

Beszámoló a hét üzleti eredményeiről

A hét legnagyobb sikere, a „Három kis angyal” hosszú pályafutásra számíthat a Fórumban. Jól indult „A Hardy fiút szeretik a lányok” a Corsóban, második hétre prolongálták. A „Fiúk városa” szépen fejezte be második műsorátételének utolsó hetét. A „Hófehérke” az újabb megszakítás után ismét jól indult, amint hogy az elpusztíthatatlan „Bors István” iránt is változatlanul nagy az érdeklődés a Pallace moziban. A „Szerelmesek” második hete már gyengült, de még biztosította a harmadik hétre való prolongálást. A „Hajnali esküvő” tetszett ugyan a közönségnek, de gyenge eredményt ért el. Gyenge volt „A malakkai nő” és a „Rasputin” is, utóbbi ennek ellenére tovább műsoron tartja a Décsi mozi. A „Zöld eszár” második hete gyenge volt. „Aranyat asszonyért” közepezen indult az Urániában. A „Nagy keirngő” az Omniában folytatja si kersorozatát.

KERESZTÉNY FILMUTAZÓ
20 éves gyakorlattal állást keresné.
Szíves megkereséseket „L. M.” jeligére a kiadóhivatal továbbít.

Gondolatok a híradómozi körül

Budapest új színnel gazdagodik. Épül a körúton a Magyar Film Iroda híradómozija. Külföldön nagyon népszerűek ezek a kizárólag híradókat és rövid: szórakoztató és kultúrfilmeket játszó mozik. A magyar híradómozi megnyitásával megkülönböztetett figyelem fordul majd a kisfilmek felé. Ez a körülmény egyelőre nem is látható fejlődésnek indíthatja a magyar kisfilmgyártást.

Kultúrfilmekben eddig is szép sikereket mutathat fel a magyar film. Külföldön is nagy tetszéssel fogadták gazdasági kultúrfilmjeinket, amelyek a filmversenyeken és a párisi világiállításán számos díjat nyertek (*Vadászat Magyarországon*, *A magyar ló*, *Sertéstenyésztés Magyarországon* stb.).

A nagyközönség számára azonban elsőrendű követelmény, hogy a film érdekes legyen — érdekesség terén pedig a gazdasági filmek, bármily kiválóak legyenek is, mindig elmaradnak a történelmi és kultúrtörténeti filmek mögött — és így igazi közönségsikereket a történelmi és kulturális filmek arattak. (*Szent István-film*, *Legendás mult*, és a külföldiek közül a legutóbbi időben *A Rádium regénye*.)

A mult ugyanis a közönség minden rétegét egyformán érdekli, különösen szívesen látja a magyar mult dicsőséges lapjait megelevenedni. A magyar történelem pedig elég gazdag ahhoz, hogy remek kultúrfilm témákat merítsünk belőle (pl. *Széchenyi*, *Mátyás király* és a magyar renaissance).

Nagyon kedvelt a kultúrfilmnek egy másik fajtája, a *Fox-gyár Várászszőnyeg-e* révén népszerűsített utifilm is. Ilyen földrajzi filmeket minden nagyobb nehézség nélkül tud produkálni a magyar film is. Elvül itt is azt kell felállítani, hogy elsősorban ismerjük és ismertessük meg alaposan a magyar föld értékeit és szépségeit.

A híradómozi óriási kulturális jelentőségét nem is kell külön hangsúlyozni, a filmgyártás szempontjából pedig a magyar kultúrfilmek ugrásszerű emelkedését várhatjuk megnyitásától. Ezért egyre égetőbbé válik a magyar kultúrfilmek hatósági védelmének problémája. Be kell vezetni a kisfilmek kötelező játszását

legalább a nagy játékfilmek százalékában.

A híradómozi kultúrfilm mellett szórakoztató kisfilmeket is fog játszani, tehát a gyártók figyelmének ezekre is kell fordulnia. A szórakoztató kisfilm terén a magyar filmgyártás már nem tud olyan kiváló eredményeket felmutatni, mint a kultúrfilmek terén, sőt szórakoztató magyar kisfilm egyáltalán nincs. Ennek okát elsősorban ott kell keresnünk, hogy ezek a filmek jóval többre kerülnek, mint a kultúrfilmek.

Ezeknek a filmeknek két fajtája terjedt el nálunk: a zenésfilm és az úgynevezett trükkfilm. Ha az amerikai zenésfilmeket nézzük, megértjük, hogy a magyarok miért nem próbálkoznak zenésfilm gyártásával. A jazzfilmek kiállítása méregdrága és nem is éri el — legalább nálunk — a kívánt művészi hatást. A trükkfilm nálunk sokkal népszerűbb, mint a zenésfilm, művészi értéke pedig összehasonlíthatatlanul nagyobb.

A *Hófehérke* kirobbanó sikere bizonyítja, hogy milyen nagy Pesten a rajzfilmet kedvelők tábora. *Hogy nincs magyar trükkfilmgyártás, ennek oka megint csak anyagiakban keresendő.* Hiszen egy normál hosszúságú (10—15 perces) színes rajzfilm előállításának költségéből esetleg több egész műsort betöltő játékfilmet lehetne készíteni. Ennyi pénzt ma Magyarországon nagyfilmre sem költenek, úgy, hogy egyelőre nálunk nem lehet trükkfilmgyártásra gondolni.

A *Hófehérke* kijelölte a művészi rajzfilmek útját: a mesék birodalmát. Ezen az úton haladva kellene eredetileg, magyart produkálni. Hiszen olyan gyönyörű népmeséink vannak. A székely népmesék hamisítatlan, eredeti magyar képzeletvilágát nem lehet sehol másutt megtalálni. Aki megpróbálna egyszer egy ilyen megfilmesíteni, nagy fába vágná ugyan a fejszéjét, kockázat nélkül azonban nincs siker. Vannak tehetséges rajzolóink, akik, — mint már egyes színes, rajzos reklámfilmnél bizonyították — meg tudnák oldani a nehéz feladatot. Ha pedig a film művészi szempontból sikerül, az anyagi siker sem maradhat el.

Ez azonban csak távoli, nagyon távoli álom. Egyelőre meg kell eléged-

nünk azzal, hogy a híradómozi, — beváltva a hozzá fűzött reményeket —, a már eddig is szép eredményeket felmutatható magyar kultúrfilmgyártás fejlődését elősegítve, azt a világviszonylatban is az elsők közé emeli és ezzel is jelentős lépéssel viszi előre filmgyártásunkat most már remélhetőleg felfelé vezető útján.

KADAR MIKLÓS

OKTATÓFILM

Színes oktatófilmek az orvostudomány szolgálatában

A napokban megtartott milánói sebészeti kongresszuson Antonio Ciminata dr. olasz orvosprofesszor nagy érdeklődéssel fogadott filmelőadásán különböző operációkról készült fekete-fehér és színes felvételeket mutatott be. Ciminata professzor hangsúlyozta, hogy főleg az orvosnövendékek nevelése érdekében készült operációs filmeknél nagy értéke van a színes felvételeknek. Ugyanazon vese-operációról készült fekete-fehér és színes filmfelvételek szembeállításával igyekezett kimutatni, hogy a színes film az orvostudományok tanításában egészen új-szerű lehetőségeket fed fel.

*

Az O. O. B. B. új tagja

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a m. kir. honvédelmi miniszter képviselőjére Holécsy Ödön vkszt őrnagy helyett az Országos Oktatófilm Bizottság tagjává Mikófalvy Ferenc alezredest nevezte ki.

KESKENYFILM

Fővárosi keskenyfilmek a Nemzetközi Vásáron

A Budapesti Nemzetközi Vásár fővárosi pavillonjában, amely a székesfővárosi utak, csatornák és parkok kultuszát ismerteti, délutánonként filmbemutatókkal is szórakoztatja a közönséget. A vetítésre kerülő keskenyfilmek dr. Wohl György fővárosi mérnök sikerült felvételei és a következő címeikkel kerülnek vásáronra: *Az új balatoni műút építése*, *A várhegyi csúszás megállítása*, *Központi csatorna-szivattyútelep nyomócsatornájának építése*, *Az új óbudai kivezető főút építése*, *A Pasaréti-út kiszélesítése*, *Budapest vírágpompája*, *Beszéskárt-film*, *Héu-film*.

HIREK

Kiadóhivatalunk elmultheti teljes átszervezése következtében biztosíthatjuk t. előfizetőinket és olvasóinkat, hogy a jövőben többé nem fordulhatnak elő fennakadások és zavarok a lap expedíciója terén. Elnévezést, kérünk mindenkitől, akinek reklamációra volt oka a múltban. Mentségünkre hivatkozunk az új vállalkozás kezdeti, indulással járó és elkerülhetetlen nehézségeire. Akinek még valami panasa vagy kívánsága volna, kérjük, forduljon bizalommal kiadóhivatalunkhoz, amely azt teljes megelégedésre és leggyorsabban elintézi.

MAGYAR
A FILM kiadóhivatala.

AZ OPERATŐRÖK TÁRSASÁGA

május 3-án tartotta szokásos hóeleji összejövetelét, amelyen ezúttal Geszti Lajos gimnáziumi igazgató, a VKM Oktatófilm Kirendeltség igazgatója is megjelent és az érdeklődők kívánságára hosszabb, szakszerű előadásban ismertette a magyar és a külföldi oktatófilmkultúra mai helyzetét.

*

Az egyik józsefvárosi filmpalota főrézvényese, aki előzőleg addig árult vörösbélű narancsot, amíg végre megúnta, illetőleg amíg a busás hasznából egy filmpalotában majoritást sikerült biztosítani, érdekes per kapcsán tör utat a nyilvánosság felé. A per tárgyául szolgáló 5400 pengő ügynöki jutalék kapcsán kiderült ugyanis, hogy az alperes szűknek találva a filmpalotát, egy tízenöt szobából álló bárói palotát vásárolt potom 360.000 pengőért. Hja, így jár az, aki szorgalmasan kereskedik déligyümölcscsel és még szorgalmasabban árul mozijegyeket. Az észak és dél ellentétében és távolságában álló két foglalkozásnak ime megvan a gyümölcse: háromemeletes főúri palota, fataragásokkal, Lotzfreskókkal, istállóval, garázzsal és amit akartok... A főúri paloták lakóihoz stílusosan az újdonsült boldog háztulajdonos ezidő szerint Párizsban száguld hajszínű autóján és kedvenc lokáljában, a Moulin Rouge-ban szórakozik, de őszre, mint ahogy ez illik, bevonul személyzetével az új főúri palotába, miután előzőleg bizonyára kivonul a régi filmpalotából és búcsút mond örökre a mozsizakmának, ahol komoly tisztséget is viselt.

FELVIDÉKI MOZGÓKÉPSZINHÁZAK KFT.

A felvidéki mozikkal kapcsolatban a következő érdekes vállalkozás adatait küldték be szerkesztőségünkhöz:

A Cégbíróságnál f. évi március hó 2-án Felvidéki Mozgóképszínházak kft. névvel és Budapest, VII., Erzsébet-körút 45-47. üzlet-hellyel új korlátolt felelősségű társaságot jegyeztek be, amelynek tárgya „a visszacsatolt területen mozgóképzemek alapítása és megnyitása, üzembentartása, a nemzeti célok és eszmék figyelembevételével a kiadott vagy a kiadandó mozgófényképmutatvány engedélyek alapján.” Az 1939. február 15-től 20 esztendőre számított időtartamra 10.000 pengő törzstőkével alakult kft. tagjai: Tasnády Szűts András MÁV ny. h. elnöke, ny. államtitkár, 5.000 pengő törzsbetéttel, Varanits Antal műszaki kereskedő 2.500 pengő törzsbetéttel és Birkás Géza dr. városi tisztviselő, az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga titkára 2.500 pengő törzsbetéttel. A vállalat ügyvezetői Tasnády Szűts András és Varanits Antal együttes ügyvezetés és képviselet, együttes cégjegyzés mellett. Varanits Antal ügyvezető egész idejét a vállalatnak szenteli havi 1.000 pengő tiszteletdíj mellett. Az ezt meghaladó tiszta nyereség a törzsbetétek 10 %-a szerint külön részesedés címen a társaság tagjait illeti meg. Ezeneken felül tiszta jövedelem az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga komáromi osztályának fizetendő. A nyereségből azonban mindegyiknek 10 % tartalékolandó. A veszteséget a tagok a törzsbetétek arányában viselik.

A fenti hírt minden hozzáfűzés nélkül közöljük, mint feltétlenül nagy érdeklődésre számot tartható alakulást. Állásfoglalásunkat lapunk vezető helyén adjuk.

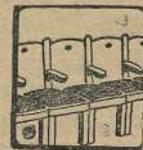
*

A MOZI-, FILM- ÉS SZÍNHÁZI MŰSZAKI SZEMÉLYZET KAMARAI FELVÉTELÉNEK

ügyében a Turul Szövetség Szépmíves B. E.-ben tömörült mozgófényképezészek vetítő törzse május 3-án, szerdán délben országos nagygyűlésre hívta egybe a budapesti, Budapest környéki és vidéki keresztény mozgófényképgépezőket, filmgyári és filmlaboratóriumi és színházi

műszaki személyzetet. A többszáz főt számláló nagygyűlésen megjelent gróf Festetics Domokos, dr. Ambrus József, Zsabka Kálmán, a Turul vezetősége részéről. Festetics Domokos gróf megnyitója után dr. Ambrus József ismertette a Turul célkitűzéseit általában, majd pedig Andai János a mozigépészek, Ferjencsik Ottó a filmgyári műszakiak, Asbóth János ismét a mozigépészek és Gerster István a színházi műszakiak nevében hangoztatta részletesen a Kamarában történő felvételét az egybegyűlt technikai személyzetnek. A nagygyűlés Zsabka Kálmán javaslatát fogadta el, amely szerint a film és színház fizikai munkásai teljesen egyenrangúak a film és színház szellemi munkásaival, miért is a Turul vezetősége illetékes helyeken el fog járni az említett csoportoknak a Kamarába való felvétele érdekében. A nagygyűlés táviratilag üdvözölte Kiss Ferencet, a Kamara elnökét és dr. Hóman Bálint kultuszminisztert.

*

A türelmes filmszalag egyformán megőrökíti a kulisszahasogatást és a klasszikus alakítást. Az előbbi, hiába örökítették meg, elmerül a feledés homályába s a tűzmentes raktárban, ahol őrzik, kár a helyért, amit elfoglal. Az utóbbi, a maradandó, emlékeztünkbe vésődő színészi játékot megőrökítő filmszalag azonban féltett kincsünk, büszkeségünk. Egy ilyen klasszikus alakítást megőrökítő filmszalag hőséről, Kiss Ferencről kívánunk szólni ezúttal. Arról a magyar színpadi virtuózzal, aki számos filmszerepe után ezen a héten ugrott tehetsége igazi magaslataira a „Toprini nász” főszerepében. Nagy, mindenki fölé emelkedő volt mindig. Ősi, őstönös képességeinek megnyilatkozásai a mozi vásznán ünnepet jelentettek. De amit új filmjében nyújt, olyan döbbenetesen művészi, megrázóan emberi és még Kiss Ferencről is új, iriss, hogy ezzel a figurájával az ország első színésze átlépte szűk határait és külföldi kollégáinak, Wegenernek, Janningsnak és Baurnak világszerle elismert klasszikus színvonalára emelkedett. A kis Magyarországon nagy színésze a legnagyobbak sorában! Boldogan ünnepeljük ezzel a néhány serral a magyar alakítóművészet verhetetlen és utánozhatatlan értékét, Kiss Ferencet új és egyben legtökéletesebb filmszerepe alkalmából.

KÜLFÖLD

ANGLIA

▲ Az angol kormány támogatásával hatalmas filmet készítettek Anglia haderejéről. A film részben propaganda célokat szolgál és be akarja mutatni, hogy úgy az angol flotta, mint pedig a szárazföldi és a légi hadsereg teljesen felkészült minden eshetőségre. A felvételeket, amelyeket az angol admirálisok, a hadügy-minisztérium és a légügyi minisztérium támogatásával készítettek, befejezték és a film egyes részleteit már be is mutatták. Nagy izgalmat keltett Londonban az a hír, hogy a filmet elkészítő vállalatnál több idegen jelentkezett abból a célból, hogy a film bizonyos részeit megvásárolják. A vállalat egyik igazgatója szerint két fontot ajánlottak fel egy láb negatív filmért, amelyet az angol hadjórhad gyakorlatairól készítettek. Ilyen nagy összeget filmért még sohasem fizettek. A közönség körében érthetően izgalmat keltett a londoni lapokban ezekről az ajánlatokról megjelent hír, úgy, hogy az angol admirálisok nyilatkozatot tett közzé, amely szerint ezek a filmek keresztül mentek a cenzurán és ha a külföldi hatalmak birtokába is kerülnek, kémiszolgálat szempontjából semmi jelentőségük sincs a filmeknek.

DÁNIA

▲ A fiatal dán filmrendező, Preben Philipsen, akinek apja is, anyja is filmszínháztulajdonos és tekintélyes vagyonnak örvendenek, legutóbbi párisi munkássága alkalmával megismerkedett John Loder angol színésszel és feleségével, a francia származású filmszínésznővel, Micheline Cherell-lel. Az angol-francia-dán művészármas elhatározta, hogy Dániában háromverziós filmet gyártanak, melynek főszerepét John Loder és Micheline Cherell játsszák. Mint annakidején Sacha Guitry a *Korona gyöngyei*-ben, ebben a filmben is minden nemzetiségű szerepét a színész az anyanyelvén alakítja és terv szerint csak a többi kellene feliratokkal ellátni az egyes országokban. A film 150.000 dán koronába került.

FRANCIAORSZÁG

▲ A Nemzetközi Filmujságírók Szövetsége, a *Fipresci* 8. kongresszusát az eredeti tervekkel szemben nem f. évi májusban, hanem szeptember

végén vagy október elején tartja meg.

▲ *Annabella*, aki csak nemrégén vált el Jean *Murat*-tól, a napokban házasságot kötött az amerikai *Tyrone Power*-ral.

▲ A francia híradóvállalatok felvételi és laboratóriumi, szóval teljes előállítási költségei a legújabb ki-mutatások szerint hetenként körülbelül 300.000 frankra rúgnak. Ez évi 15 és 16 millió frank közötti összeget tesz ki, amely három hazai híradóvállalkozás: a *Pathé*, *France-Actualités* és *Éclair*, valamint a két amerikai híradó: a *Fox* és a *Paramount* között oszlik meg.

NÉMETORSZÁG

▲ Minden év május elsején tartalmazza a német kormány az elmúlt év legjobb filmjét és könyvét a Német Nemzeti Filmdíjjal és Könyvdíjjal. Az idei filmdíjat a *Heimat* rendezője, Prof. Carl *Froelich* nyerte el, mint a legnagyobb sikerű német film rendezője. A díjat ünnepélyes keretek között *Goebbels* dr. birodalmi miniszter nyújtotta át *Froelich*-nek a német állami operában megtartott ünnepi

OLASZORSZÁG

▲ Beszámoltunk már azokról a törekvésekről, amelyek a nehéz anyagi helyzetbe került *Cinécittá* gazdasági ügyeinek rendezésére állami kezelésbe kívánták venni a modernül berendezett olasz filmvárost. Legújabb hírek szerint ennek bizonyos nehézsége támadt, mert az illetékes minisztérium tanácsában sokan ellentétet ezt az állami vállalkozást. Az ellentétek egyelőre oly nagyok, hogy újabb tanácskozásra ülnek össze a nehézségek kiküszöbölésére. Április 28-án volt két éve, hogy *Mussolini* a *Cinécittá*t átadta rendeltetésének. Az első két év statisztikája, a filmvárosról elterjedt ellenkező hírek szerint, fejlődő tendenciát mutat. Az első évben 20 film készült a *Cinécittá* telepén, míg a második évben 38 filmet forgattak a filmváros műtermeiben. A Duce fia, *Vittorio Mussolini*, aki az olasz filmgyártásban visz vezető szerepet, filmszaklapjában, a *Cinéma*-ban nagyszabású cikkben szólítja fel az olasz gyártókat, hogy a gyártási év kezdetén a legkomolyabban feküdjenek bele az olasz filmek gyártásába, hogy ez az év meghozza az olasz filmtermelés terén azt az eredményt, amit a nagyközönség és az olasz művészet és ipar joggal elvárhat a filmtől. „*Rajta! Olasz filmgyártók! Mutassátok meg, hogy az olasz gazdasági élet egyéb ágaival lépést tudtok tartani!*” — írja a Duce fia és határozott szavakkal mutat rá az olasz filmgyártás hivatására és kötelelességeire. A serkentő cikk egyébként optimista ízű és bízik az olasz gyártás gyors fellendülésében.

HIRSCH LAJOS
és
TSUK IMRE
filmkölcsönzővállalatának

új címe:

VII., DOHÁNY-U. 42.

Telefon: 143-833 és 144-027.

(Kamara mozgóképszínház)

HIRADOK

MAGYAR VILÁGHIRADÓ

793. sz.

M. F. I.

1. Megnyílt a közvetlen budapest-római légijárat. (MFI, Horváth)
2. A Hollán-emléktábla megkoszorúzása a Lánchídon. (MFI, Horváth)
3. A Budapesti Nemzetközi Vásár ünnepélyes megnyitása. (MFI, Horváth, Kaulich, Zsabka, Kiss, Nagy)
4. A Klapka-tüzérek bevonulása komáromi helyőrségükbe. (MFI, Horváth)
5. Luxemburg függetlenségének 100. évfordulója. (Pathé)
6. A Führer nagyszabású beszéde a birodalmi gyűlésen. (Ufa)
7. A magyar kormányelnök és külügyminiszter Berlinben. (Ufa)
8. A magyar államférfiak lelkes fogadása Budapesten. (MFI, Zsabka-Nagy)

PARAMOUNT HIRADÓ

1939/18.

1. Douglas Fairbanks Los Angelesben nőül vette Huntington Hartfordnét.
2. A newyorki világkiállítás megnyitására felvonuló 100 amerikai hadihajó visszatér az Atlanti óceánról a Csendes óceánra.
3. A semleges Hollandia háború esetére történő védekezési be rendezése.
4. Vilma királynő a németalföldi hadihajógyakorlatot szemléli.

5. Gafencu, a román diplomácia főnöke meglátogatja Lebrun elnököt.
6. Ribbentrop külügyminiszter fogadja Markovits jugoszláv külügyminisztert.
7. Pariani tábornok fogadja Brauschitsch tábornokot, a német vezérkar főnökét.
8. Hitler vezér beszéde a Reichstagon.
9. London népe izgalommal fogadja a kötelező sorozás hírét.
10. Churchill vezette a mozgalmat a katonai szolgálat érdekében.
11. Az angol hadsereg létszáma a jövőben: 1.000.000 fő.

FOX HANGOS HIRADÓ

XIII. évf. 19. sz.

1. Hitler Adolf a német birodalmi gyűlés előtt.
2. Hivatalos látogatás Berlinben.
3. Luxemburg 100 éve független.
4. Amerika repülőhőse, Lindbergh ezredes ismét az USA-ban.
5. Dinamittal egy hajóroncs ellen.
6. A tenger mélyének különös lakói.
7. Egy fantasztikus gépember.
8. Jégtörő a Michigan-tavon.
9. Pilóták ejtőernyő-gyakorlata.
10. Verseny árkon-bokron át.
11. Portsmouth elnyeri az angol labdarugó serleget.

SZAKIRODALOM

Oktatófilm Közlemények. A VI. M Oktatófilm Kirendeltségének Hivatalos Közleményei az áprilisi számban Tóth Bartók Jenő tanár tanulmányát ismerteti *Szines oktatófilm és művészpédagógia* címmel. Vidacs Aladár dr. makói tanár *Az érdeklődés és figyelem kérdése a filmes tanításban* címmel szól hozzá a filmoktatásnak ehhez a jelentős kérdéséhez. A *Szükséges tudnivalók* gyakorlati közlései mellett érdekes beszámolót nyújt az állami iskolák vetítőgépeinek élettartamáról. A fővárosi részben *Imrédi-Molnár László dr. cikkét* olvassuk *Földrajzi alapfogalmak oktatófilmen* címmel, míg Pécsi Albert igazgató a *Séta a fővárosban* című filmet ismerteti. Ezenkívül oktatásfilm-eseményekről is a lap áprilisi száma.

Szerk. Üzen.

Többeknek. Arra a számos levélre, amelyet lapunk megindulása óta minden héten kapunk és amelyek a legösszintébb elismeréssel nyilatkoznak szerkesztési munkánkról, sajnos, nem áll módunkban külön-külön válaszolni, ezért itt köszönjük meg a gratulálók meleg sorait. A sok levél csak olaj arra a tűzre, lelkesedésre és szakmai szeretetre, amellyel hétről-hétre, lankadatlan kitartással és megalkuvás nélkül írjuk tele és gyűjtjük össze méhszorgalommal húsz oldalra terjedő és a szakma minden ágát érdeklő cikkeinket és híreinket. Még egyszer köszönjük a számos elismerés minden sorát mindenki-nek, aki észreveszi és méltányolja nehéz, nagy, de szeretettel, kedvvel végzett és csüggedést nem ismerő munkánkat.

Lovagias ügy. Az amerikai kölcsönvállalat igazgatója és a környékbeli mozis közt az améta-játszás körül támadt vitából lovagias ügy lett, amely tudomásunk szerint jegylebélyegzéssel fog végződni.

H I V A T A L O S R É S Z

FILMCENZURA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6. TELEFON: iroda és pénztár: 183-072, elnök és ügyv. aleln.: 183-073

Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság

153—1939. eln. szám.

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1939. április 28-iki 95. számában.)

Az Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság 1939. évi április hó 16-tól 22-ig tartott ülésin

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Dal az Unicumról** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 40 m hosszú,

2. **Magyar Világhíradó 791. sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 282 m hosszú,

3. **20th. Century Fox hangos híradó XIII/17. sz.** (Fox tönende Wochenschau) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 317 m hosszú,

4. **Paramount világhíradó 1939/16.** (Paramount Sound News) (Paramount) hangos riport 1 felvonásban, a Paramount film-

gyárban 1939. évben készült, 332 méter hosszú,

5. **Az aquarium kulisszái mögött** (Hinter dem Kulissen des Aquariums) (Walter Tibor) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Tobis filmgyárban 1938. évben készült, 415 m hosszú,

6. **Kakukfióka** (Little blue black birds) (Universal) hangos trükkfilm 1 felvonásban, az Universal filmgyárban 1938. évben készült, 198 m hosszú,

7. **Hollywoodi zenebona** (Hollywood bowl) (Universal) hangos trükkfilm 1 felvonásban, az Universal filmgyárban 1938.

évben készült, 194 m hosszú,

8. **Nemzetközi varieté** (Kovács és Faludi) hangos zenés kép 1 felvonásban, az R. K. O. Radio filmgyárban 1938. évben készült, 288 m hosszú,

9. **Tanyaszimfónia** (Farmland Symphony) (Kovács és Faludi) hangos, színes, rajzfilm 1 felvonásban, az R. K. O. filmgyárban 1938. évben készült, 230 m hosszú,

10. **Víz alatti kabaré** (Meerbabies) (Kovács és Faludi) hangos, színes rajzfilm 1 felvonásban, az R. K. O. filmgyárban 1938. évben készült, 238 m hosszú,

11. **Látta-e már Trocaderót éjjel?** (Sunday night at the Trocadero) (M. G. M.) zenés, táncos film 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1938. évben készült, 560 m hosszú,

12. **A meg nem értett férj — előzetes** (Der Tag nach der Scheidung — Vorspann) (Walter Tibor) hangos reklám 1 felvonásban, a Tobis filmgyárban 1938. évben készült, 87 m hosszú,

13. **Három kis angyal** (Three smart girls grow up) (Universal) hangos vígjáték 5 felvonásban, az Universal filmgyárban 1939. évben készült, 2386 m hosszú,

14. **20th. Century Fox hangos híradó Különkiadás** (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 52 m hosszú mozgófényképeket.

b) Külföldre kivinni engedélyezte:

1. **A papucshős — előzetes** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1938. évben készült, 115 m hosszú,

2. **A leányvári boszorkány — előzetes** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1938. évben készült, 106 m hosszú,

3. **A March of Time felvételei** (M. F. I.) néma riport 5 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 978 m hosszú,

4. **Olasz könyvkiállítás** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 185 m hosszú,

5. **Kikopírozások a March of Time részére** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 1010 m hosszú,

6. **Erdős Kárpátok** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 30 m hosszú,

7. **Budapest—London 6^{1/2} óra** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 20 m hosszú,

8. **Testvéri találkozó** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 30 m hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1939. évi április hó 22-én.

Dr. Szöllőssy Alfréd s. k.
elnök,
miniszteri tanácsos.

A
MAGYAR FILM
az egyetlen
szakmai
hirdetési orgánium!

174—1939. eln. szám.

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1939. május 3-iki 99. számában.)

Az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság 1939. évi április hó 23-tól 30-ig tartott ülésein

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Aki utóljára nevet** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 25 m hosszú,

2. **Charlie Chan Honolulu-ban — előzetes** (Charlie Chan in Honolulu — Trailer) (Fox) hangos reklám 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1938. évben készült, 89 méter hosszú,

3. **A csintalan egér** (Disobedient mouse) (Universal) hangos rajzfilm 1 felvonásban, az Universal filmgyárban 1938. évben készült, 224 m hosszú,

4. **Ne játszd a tüsszel** (Two too young) (M. G. M.) hangos vígjáték 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1938. évben készült, 272 m hosszú,

5. **A kínai express** (Keleten a helyzet változatlan) (Les pirates du rail) (Kovács és Faludi) hangos színmű 4 felvonásban, az Osso filmgyárban 1938. évben készült, 1997 m hosszú,

6. **Miért Opel?** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 40 m hosszú,

7. **Budapest Székesfőváros Óbudai Gázgyára hazánk legnagyobb gázfejlesztő telepe** (M. F. I.) propaganda film (néma, keskeny) 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1937. évben készült, 95 méter hosszú,

8. **Budapest Székesfőváros Polgármesteri II. Ügyosztályának nagyobb építkezései** (M. F. I.) riport (néma, keskeny) 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1938. évben készült, 418 m hosszú,

9. **A koks és felhasználása** (M. F. I.) ismeretterjesztő (néma, keskeny) 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1937. évben készült, 78 m hosszú,

10. **A magyar munkásifjúság üdülése** (M. F. I.) propaganda film (néma, keskeny) 2 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 258 m hosszú,

11. **A tél küszöbén** (M. F. I.) hangos reklám (keskeny) 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1937. évben készült, 62 m hosszú,

12. **Svábhegyi Fogaskerekű Vasút** (Budapest Székesfővárosi Közlekedési r. t.) propaganda film (néma, keskeny) 1 felvonásban, 1939. évben készült, 50 m hosszú,

13. **Budapest—Szentendre—Visegrád** (Budapest Székesfővárosi Közlekedési r. t.) reklám (néma, keskeny) 1 felvonásban, 1939. évben készült, 105 m hosszú,

14. **63. sz. Trükkorozat** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 32 m hosszú

15. **A vadon gangsterei** (Forest Gangster) (Kovács és Faludi) hangos riport 1 felvonásban, az R. K. O. Radio filmgyárban 1938. évben készült, 190 m hosszú,

16. **Szövetkezeti munka** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 1681 m hosszú,

17. **20th. Century Fox hangos híradó XIII/18.** (Fox tönende Wochenschau) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 310 m hosszú,

18. **Hogyan készülnek a Ganz-gyárban a Diesel motor kocsik?** (M. F. I.) riport (néma, keskeny) 1 felvonásban, a Magyar

Film Irodában 1939. évben készült, 103 m hosszú,

19. **Villamos járművek gyártása a Ganz és tsa r. t. villamossági telepén** (M. F. I.) riport (néma, keskeny) 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 77 m hosszú,

20. **Budapest Székesfőváros Központi Csatorna-szivattyu telepe** (M. F. I.) riport (néma, keskeny) 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 27 m hosszú,

21. **El-Seru Egyiptomi Szivattyu és Áramfejlesztő-telep ünnepélyes felavatása** (MFI) riport (néma, keskeny) 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 38 m hosszú,

22. **Ganz-Diesel motorkocsik az Egyiptomi Államvasutak szolgálatában** (M. F. I.) riport (néma, keskeny) 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 105 m hosszú,

23. **Ganz-Diesel motorkocsik Brit-Indiában** (M. F. I.) riport (néma, keskeny) 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 65 m hosszú,

24. **Utazás Belgrádból Dubrovnikba Ganz-rendszerű keskeny nyomtávú Dieselvonaton** (M. F. I.) riport (néma, keskeny) 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 67 m hosszú,

25. **Ganz-Diesel motorkocsik Argentínában** (M. F. I.) riport (néma, keskeny) 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 57 m hosszú,

26. **Hajógyártás a Ganz és tsa r. telepén** (M. F. I.) riport (néma, keskeny) 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 23 m hosszú,

27. **A csodaital** (Kovács és Faludi) hangos reklám (keskeny), a Kovács és Faludi laboratóriumban 1939. évben készült, 242 m hosszú,

28. **A szépség iskolája** (Modelling for money) (M. G. M.) hangos riport 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1938. évben készült, 268 m hosszú,

29. **Magyar világhíradó 792.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 276 m hosszú,

30. **Paramount világhíradó 1939/17.** (Paramount Sound News) (Paramount) hangos riport 1 felvonásban, a Paramount filmgyárban 1939. évben készült, 353 méter hosszú,

31. **Ij és nyíl** (Follow the Arrow) (M. G. M.) hangos sportfilm 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1938. évben készült, 268 m hosszú,

32. **A Naumburgi csoda** (Wundersterne von Naumburg) (Kovács és Faludi) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Deutsche Universal filmgyárban 1938. évben készült, 315 m hosszú mozgóképeket.

Budapest, 1939. évi április hó 30-án

Dr. Szöllőssy Alfréd s. k.
elnök,
miniszteri tanácsos.

A szerkesztők címe:

Dr. ÁGOTAI GÉZA

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.
Telefon: 146-346

Lakás: XI., Fürj-utca 4. Tel.: 257-036
VÁCZI DEZSŐ

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.
Telefon: 139-211

Lakás: VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136-386

SZAKMAI CÍMTÁR

- Adler Ferenc moziberendezés és moziképviselet**, VII., Erzsébet-körút 9–11.
- Agfaphotó**, V., Nádor-u. 12. T.: 110–190, 124–194.
- Alfa film**, VII., Erzsébet krt. 8. Telefon: 144–808, 140–028.
- Arany filmducco**, VIII., Dankó-utca 22. Tel.: 149–489.
- Atelier film**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 333–736. Raktár a házban.
- Aurora film**, VII., Rákóczi-út 4. Tel.: 136–036.
- Beregi Ernő adm. szerv iroda**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 335–696.
- Brügler Ferenc filmkölesőnző**, VII., Erzsébet-körút 9–11. Tel.: 138–031.
- Camera kft.**, VII., Erzsébet-körút 27. Tel.: 138–222.
- Cinema**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 137–570. Raktár a házban.
- Continental film**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133–532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Deák film**, VIII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 136–635. Raktár a házban.
- Diatyp laboratórium**, VII., Rottenbiller-u. 19. Tel.: 145–304.
- Eco film**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 342–976. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342–984.
- Electra film**, XIV., Thököly-út 21. Tel.: 337–578.
- Elektric kinotechnikai vállalat**, vetítógépek, hangleadó készülékek, vetítőszemek stb. legnagyobb raktára, VIII., Rökk Szilárd-u. 18. Tel.: 344–782.
- Elit film**, VII., Erzsébet-körút 24. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Engel Fülöp**, V., Sas-u. 7. Tel.: 184–005.
- Farkas I. M.** VIII., József-körút 19. Tel.: 132–805.
- Fehér Endre**, VII., Erzsébet-körút 9–11. Tel.: 135–696.
- Filmatyp laboratórium**, XIV., Szentes-u. 66. Tel.: 296–371.
- Filmcenzura**, IV., Eskü-tér 6. Tel.: 183–072, alemn.: 183–073.
- Filmexpress kft.**, VII., Erzsébet-körút 9. Tel.: 133–671.
- Filmfotó üzem**, VIII., Rökk Szilárd-u. 11. Tel.: 130–805.
- Filmgrafika**, V., Klotild-u. 10/b. Tel.: 120–44. Tlp: VIII., Tisza Kálmán-tér 14. Tel.: 145–966.
- Filmkamara**, VI., Andrássy-út 69. Tel.: 113–305.
- Filmreklámvállalat**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 142–081.
- Filmservice**, VII., Erzsébet-körút 9–11. T.: 144–888, 131–415.
- Fox film**, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 139–437, 131–658. Raktár: VI., Liszt Ferenc-tér 6. Tel.: 139–437, 131–658.
- Gevaert**, V., Deák Ferenc-tér 3. Tel.: 180–318.
- Grawatsch Ottó**, VIII., József-körút 71. Tel.: 145–193.
- Güttler Antal**, lásd: **Palatinus film**.
- Hajdu film**, XI., Horthy Miklós-út 70. Tel.: 258–058.
- Hamza film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297–999.
- Hangosfilmgyártó kft.**, V., Tatra-u. 12/b. Tel.: 119–382.
- Harmonia film**, VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 135–287. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 142–984.
- Hebel Gyula szállító**, VI., Váci-út 1. Tel.: 115–947.
- Helikon filmvállalat**, VIII., Rökk Szilárd-utca 24. Tel.: 133–705. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Hershdörfer J. filmvállalata**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 14–808, 140–028.
- Hirsch és Tsuk**, VII., Dohány-u. 42. (Kamara mozi) Tel.: 143–835 és 144–027.
- Hunnia filmhelyező irodája**, VII., Erzsébet-krt. 8. T.: 132–828, 132–888, 336–737.
- Hunnia filmgyár Rt.** (Filmipari Alap), XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297–999, 297–622, 297–085, Bingert János dr. ig.: 296–060.
- Ibusz filmszállítás**, V., Bálvány-u. Tel.: 180–876.
- Kamara**, VI., Andrássy-út 69. Telefon: 113–305.
- Kárpát film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 340–350. Raktár a házban.
- Kino film**, VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 136–942. Raktár a házban.
- Kodak**, V., Báthory-u. 6. Tel.: 114–158, 114–184.
- Kovács és Faludi laboratórium**, XIV., Gyarmat-u. 35. Tel.: 297–855.
- Kormos Miklós filmvállalata**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 133–036. Raktár a házban.
- Kovács Emil és Társa**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 145–948. Raktár a házban.
- Központi filmkezelő**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 144–863.
- Krupka filmgyár és laboratórium**, XIV., Bácskai-u. 29/b. Tel.: 296–741.
- Kultúr film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 137–438.
- Lajta Andor**, XIV., Thököly-út 75. Tel.: 297–076.
- Lux film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 143–195. Raktár a házban.
- Magyar Film**, VI., Andrássy-út 69. Tel.: 113–305.
- Magyar Film Iroda Rt.**, IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146–346, este 7 órától reggel 9 óráig, valamint vasár- és ünnepnap: 146–343, játékfilmgyártás: 146–342, színészöltözők: 140–727, felirat-készítő üzem: 139–211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145–510. Fényképezem: VIII., Sándor-u. 7. Tel.: 145–510.
- Magyar Film Otthon**, VI., Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122–463.
- MMOE**, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 136–005.
- Matador film**, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132–774.
- Mátrai film**, VI., Podmaniczky-u. 9. Tel.: 118–456.
- Mester film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297–999.
- Metro-Goldvyn-Mayer**, VIII., Sándor-tér 3. Tel.: 144–424, 144–425. Raktár a házban.
- Milo film**, VII., Erzsébet-körút 9–11. Tel.: 130–700.
- Mozgóképezem Rt. kölesőnzőosztálya**, VII., Erzsébet-körút 45. Tel.: 144–487, 144–488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144–486.
- Magyar Mozgófénykép-gépkezelők Országos Egyesülete**, VII., Rákóczi-út 50. Tel.: 337–598. (D. u. 2–4)
- Művészfilm**, VII., Rákóczi-út 40. Tel.: 340–397. Raktár a házban.
- New York kávéház**, VII., Erzsébet-körút 9–11. Tel.: 131–980, 131–981.
- Objectív film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 330–793.
- Oktatófilm kirendeltség**, VIII., Csepregy-u. 4. Tel.: 145–818.
- Oláh György gépészmérnök**, a Zeiss Ikon A. G. mozigépeinek képviselője, VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 349–933.
- OMME**, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 145–873.
- Orbán-Márkus**, VII., Hársfa-u. 6. Tel.: 132–940.
- Pacséry László**, XII., Királyhágó-u. 16.
- Pajor Ferenc**, VII., Munkás-u. 3/b. Telefonszám: 144–087.
- Palatinus film**, VII., Erzsébet-körút 56. Tel.: 133–453.
- Pallas film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 279–999.
- Pap film**, VII., Erzsébet-körút 9–11. Tel.: 138–031. Raktár a házban.
- Paramount film**, VIII., Rákóczi-út 59. Tel.: 134–437, 140–522. Raktár a házban.
- Pásztor film**, VI., Nagymező-utca 22. Tel.: 123–773.
- Pátria film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 140–625. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349–414.
- Pegazus film**, II., Afonya-u. 11. Telefon: 151–441.
- Petsman Ferenc**, VIII., Mária-u. 19. Tel.: 136–449.
- Petsman László**, VI., Teréz-körút 3. Tel.: 112–890. Csillaghegy: 163–429.
- Photophon film**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 336–635.
- Phöbus filmkölesőnző**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 131–562. Raktár a házban.
- Pictura film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297–999.
- Prizma film**, VIII., József-körút 9. Tel.: 133–064.
- Radó István**, VIII., József-krt. 9. Tel.: 133–064.
- Reflektorfilm**, VII., Sándor-tér 4. Tel.: 142–529. Raktár: VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 140–722.
- Rákosi Sándor**, II., Trombitás-út 26. Tel.: 167–194.
- Rex film**, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 131–562. Raktár a házban.
- Seidl és Veress laboratórium**, XIV., Thököly-út 61. Tel.: 297–775.
- Simonyi Vilmos mérnök**, az OMME szakértője, XI., Fehérvári-út 147. T.: 257–110.
- Sláger film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 143–195. Raktár a házban.
- Standard film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 333–797.
- Star gyár és műterem**, II., Pasaréti-út 122. Tel.: 164–287.
- Székely Sándor mérnök**, az OMME szakértője, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292–506.
- Tobis film**, VII., Erzsébet-körút 16. Tel.: 143–411.
- Ufa film**, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183–858. Raktár a házban. Telefon: 389–036.
- Ungár Sándor filmkölesőnző**, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132–774. Raktár: VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 140–722.
- Unitas film**, VIII., Erzsébet-körút 45. Tel.: 144–487, 144–488. Raktár: VIII., Kun-utca 12. Tel.: 144–486.
- Universal film**, VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 138–447, 138–448. Raktár a házban.
- Vácsi Dezső**, Magyar Film Iroda, IX. ker. Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 139–211. Lakás: VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136–386.
- Vitagraph**, VII., Rákóczi-út 12. Telefon: 133–532.
- W amoscher Béla úr. filmvállalata**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 137–438.
- Warner Bros First National**, VIII., József-krt. 30–32. Tel.: 132–590, 142–464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144–317.
- Zeneszerzők Szövetsége**, IV., Gerlóczy-u. 3. Tel.: 189–306.